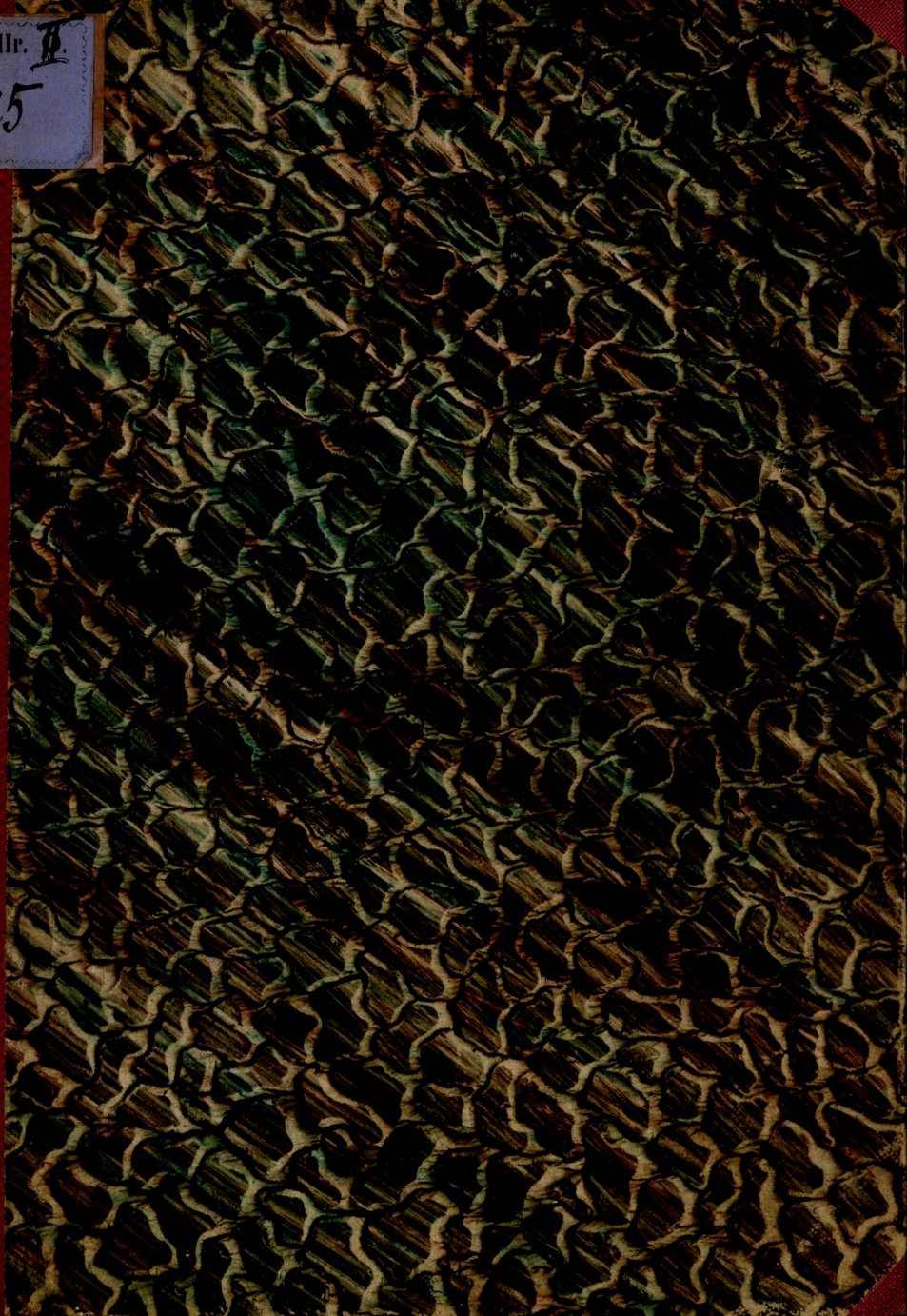


RMH.

II.

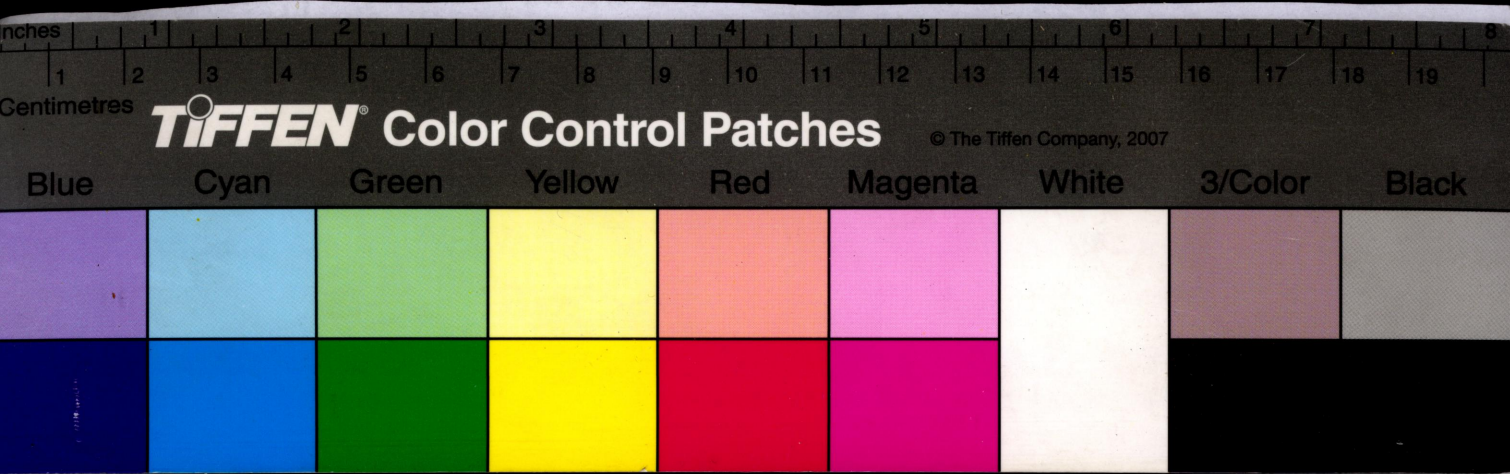
25



Uj lat. in Qu.

~~64.~~

R. M. Jr.
II. 25.



795.

Dua

ORATIONES FVNEBRES.

Item:

LACHRIMÆ GYMNASII NEE-
RENSIS, SVPER PRAEMATV-
RO OBITY

MAGNIFICI GE-
NEROSI ET INCOM-
PARABILIS DOCTRINÆ ET PIE-
tatis Domini, Domini GREGORII HORVATH,
STANSITH, Baronis de Gradez, Domini in
Neerer & Schwabocz Scepusior. &c.

Michael^{AC}
GENEOSÆ NOBI-
LISSIMÆQ; MATRONÆ, DOMI-
næ EUPHROSYNÆ de SEMBER, &c. Coniugis e-
iusdem: debitæ gratitudinis ergo collectæ,

& in lucem editæ:

Antoni *Sorgon*. PER *Symb. Nehem 5; 19* Recordare
mei, Deus mi!

M. NICOLAVM ERHARDVM DALHE:
Palatinum, tum Gymnasij Neërensis, nunc Scholæ
Barrphenfis Rectorem

BARTPHAE
David Guttgesel excudebat,
M. D. XCVII.

ORATIONES FVNEBRES.

Item:

LACHRIMÆ GYMNASII NEE-
RENSIS, SVPER PRAEMATV-
RO OBITY

MAGNIFICI GE-
NEROSI ET INCOM-
PARABILIS DOCTRINÆ ET PIE-
tatis Domini, Domini GREGORII HORVATH,
STANSITH, Baronis de Gradecz, Domini in
Neërer & Schwabocz Scepusior. &c.

Michael^{AC}
GENEROSÆ NOBI-
LISSIMÆQ; MATRONÆ, DOMI-
næ EUPHROSYNAE de SEMBER, &c. Coniugis e-
iusdem: debitæ gratitudinis ergo collectæ,
& in lucem editæ:

Antonii Gregori. PER *Symb. Nehem 5: 19* Recordare
mei, Deus mi!

M. NICOLAVM ERHARDVM DALHE:
Palatinum, tum Gymnasij Neërensis, nunc Scholæ
Barrphenfis Rectorem

BARTPHAE
David Guttgesel excudebat,
M. D. XCVII.



GENEROSÆ INDO- LIS, ET MAGNÆ SPEI PVERO

MARCO HORVATH, STANSITH, de Gradecz,
&c. Gregorij F. discipulo suo,
vt filio, dilecto.

M. NICOLAVS ERHARDVS DALHE-
mius Palat. Rector Scholæ Bartphenfis
S. P. D.



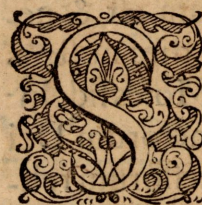
QVEM ADMODVM ISOCRA-
tes Demonicum adolescentem ad virtutis
studium excitaturus, patris Hipponici exem-
plum ei in mentem reuocauit: ita ego tibi,
Marce fili, eodem modo & iisdem propè
verbis, in literarum studiis iam versanti, fide-
liter præcipio: vt Magnifici & Generosi Domini paren-
tis tui, piæ memoriæ, vitæ institutum quod fuerit, subin-
de recordere. Domesticum enim & illustre exemplum inde
habebis eorum, quæ te ad veram possint impellere virtutem.
Ita enim ipse ætatem suam transegit, vt neq; virtutem negli-
geret, neq; ignauia se dederet: sed, secundum veræ pietatis
zelum, animum suum liberalibus studiis excoluit. Neq; pe-
cuniam supra modum amauit: Sed bonis suis vñsus est vt mor-
talis, & de illis ad promotionem honestarum literarum, & piæ
studiosæq; iuuentutis educationem, quotannis ad sexcentos,
aut circiter, florenos contribuit. Neq; verò sordidam ipse in-
terim vitam egit: Sed & splendidus fuit, & magnificus, & be-
nignus in amicos: ac sui, sinceraq; religionis candidè stu-
diosos, pluris fecit, quàm genere sibi propinquos. Ad amici-
tiam etiam constituendam plus esse virium in natura, quàm in
lege: in moribus, quàm in genere: in voluntate quàm in ne-
cessitate iudicabat. Vnde factum, vt me quoq; quanquā pere-
grinum, & longè inferiori, quàm ipse, loco natum, in nume-
rum intimorum receperit amicorum: & biduo antequam ex

hac miseriarum valle discederet, te mihi, aliquoties iterata voce, totum, totum educandum & erudiendum commendârit. Ego itaq; pro mea, erga dictum D. parentem tuum, fide, & erga amore, hasce Oratiunculas, & Carmina, in obitum vtriusq; parentis, quanquam tenui Minerua, scripta, colligere, & tibi inscribere volui: cum, vt grati animi, pro multis & infinitis beneficiis à Dominis parentibus tuis in me collatis, indicium ederem: tum vt tu tanquam viuum exemplar vitæ degendæ inde peteres: & in parentum tuorum virtutes, tanquam speculum intuitus, operam dares, vt in hoc certamine laudis tuis parentibus par esses: mores ipsorum pro legibus haberes: virtutemq; paternam & admirareris & imitareris. Quia verò id fieri facile non potest, nisi aliis etiam præceptis institutisq; abundes: idcirco eo tibi in primis annitendum, vt Deum timeas: Amplissimos & prudentiss: Dominos Tutores tuos, inclytum magistratum nostrum Bartphensem obserues: præceptoribus obedias, eosq; colas: inter condiscipulos atq; sodales ita agas, vt illis pietatis, modestiæ, constantiæ, & diligentæ præferas exemplum. Quod si feceris, spes me ampla tenet, fore vt cum tempore, spendidissimæ familiæ tuæ ornamento: patriæ Vngariæ, totiçq; Christianitati vsui & vtilitati: tibi verò & fratri Balthasaro, (quem me cum aliis honestis testibus, ex sacro fonte Baptismatis leuasse non ignoras.) Sororibus denique quarum maximam Christinam, Dominus parens p. m. ipsam pietatem: mediam, Annam, sollicitam Martham: minimam Catharinam delicias suas appellitare solebat) honori eximio sis futurus. Deum, qui per Prophetam inquit: relinque mihi pupillos tuos, & ego faciam eos viuere (quo dicto Dominus parens tuus, post obitum matris, p. m. se subinde erexit) precor, vt ipse pro infinita sua misericordia vobis omnibus & singulis adsit, atq; ab omnibus hostibus corporis & animæ, bonorum & honorum clementer & potenter custodiat, protegat, defendat. Vale ex Musæo nostro die omnium sanctorum, hoc est. Cal: Nouembr: Anno 97.

ORATIUNCULA
IN FVNERE GENEROSÆ AC NO-

bilissimæ Matronæ, Domine EUPHROSYNÆ de SEMBER: Magnifici ac Generosi Domini, D. Gregorij Horwath, aliter Stanfith, Baronis de Gradecz, &c. Coniugis: quæ cum 9. Octob. Anno 96. secundum filiolum, Balthasarem, in hanc lucem edidisset, die 25. post partum, quæ erat 3. Nouemb. piè & placidè ex hac vita emigravit.

Habita die 18. Nouembris, Anno 96. à M. Nicolao Erhardo Dalh. P. Rectore Gymnasij Neerensis.



TAT sua cuique dies, inquit Poëta, Magnifici, Generosi, Nobilissimi, Reuerendi, amplissimi prudentissimi, humanissimi & doctissimi viri,

Stat sua cuiq; dies, breue & irreparabile tempus
Omnibus est vitæ.

Alius item:

Ac veluti folia arentes liquere corollas,

Quæ passim calathis strata natare vides:

Sic nobis, qui nunc magnum speramus amantes

Forsan includet crastina fata dies.

Et Comicus: Vita est, inquit, hominum, quasi cum ludas tesseris. Si illud quod maximè opus est iactu, non cadit: illud quod cecidit fortè, id arte vt corrigas. Significare nimirum homines isti gnaui & industrij voluerunt, nihil esse homine in hac vita miserioris, nihil afflictius! Casusq; ita incertos, vt quod maximè etiam optemus, id tamen secus cadat. Quare non incommodè Comicus

varios istos vitæ casus arte corrigendos, id est, prudentia auertendos, tolerantia, (quæ rerum humanarum, teste Cicerone, est contemptrix,) mitigandos præcepit.

Iob. 9.
Sap. 2.
Ephes. 5.
Gen. 5. & 6.
Et S. quoq; Iobus ille, dies, inquit, mei velocius transierunt, quàm à texente tela succiditur, & consumpti sunt absq; vlla spe. Et iterum: Dies mei velociores fuerunt cursore, fugerunt & non viderunt bonum. Vnde vir sapiens, vmbra, inquit, transitus est tempus nostrum, & non est reuersio finis nostri, quoniam consignata est, & nemo reuertitur. Similiter Apostolus dies nostros malos esse affirmat. Hinc est, quod Moses fidelissimus ille Dei seruus cum βιογραφίαν sanctorum Dei hominum, Adæ, Seth, Enoch, & successorum reliquorum describeret, decies penè hanc clausulam repetiisse legitur: Et mortuus est: adeò vt ipsum etiam Matthusalem (qui quod nongentesimum etiam annum & sexagesimum nonum superasset, mortalium reliquorum phoenix, & ὑπὲρ κατάλογον Græcis vixisse dicitur) ab horum numero noluerit esse exemptum.

Qua procul dubio re monitos voluit vniuersos, non solum Adamum, sed alios etiam, per quos Ecclesia Dei in his terris collecta, aucta, conseruata, promota, propter transgressionem legis à sententia mortis non potuisse esse immunes. Deinde vitam, quamlibet etiam longissimam, sine tamen

tamen breui claudi: ita vt vita cuiuslibet, quanta sit, quantislibet annis, nihil tamen quàm aura sit matutina.

Cum ergò ea sit illorum, qui longissimam in his terris vitam egerunt, ratio, vt summam tandem audiamus esse confectam: quid nostrorum funera mirabimur? quorum ætas rarò ad Sexagesimum, nunquam ad nongentesimum annum prolongatur?

Omnes profectò, siue Nobiles simus, siue ignobiles, siue docti, siue indocti, siue ciues siue rustici, vnus iste exitus manet, & vt Poëta cecinit: Pallida mors æquo pede pulsat pauperum tabernas, regumq; turreis: Omnes ad illum Generationis simul, & mortalitatis humanæ, qui est apud Mosen catalogum pertinemus: in quo omnium vita, hoc veluti communi quodam Epiphonemate concluditur: VIXIT ET MORTVVS EST: Ad hunc catalogum hæc quoq; pertinet, cui hodie extremum humanitatis officium præstitimus, Generosa & Nobilissima Matrona, Dñ. Euphrosyna: vixit, inquam, hæc quoque, & est mortua. Cuius ex hac ærumnosa vita discessum, si quis æquo animo ferendum, aut ideo lachrymis non prosequendum putet: quod iis decesserit temporibus, quibus propter turbas ac tumultus publicos, rumores inquam bellicos, mori inter molestias non molestum, inter curas non in-
tempe-

tempestiuum. Philippi Macedonis is audiat re-
sponsum: quod cuidam ab Hipparchi luctu, i-
psum reuocanti dederat: Vt ipse sibi tempestiue
deceslerit: mihi tamen præproperè: mors enim
illum anticipauit, priusquam beneficium à me
accepit se dignum. Ita huius quoque Matronæ,
Dominæ & Patronæ nostræ obitus, nobis est plus
quàm præmaturus: nec pro beneficiis suis in nos
collatis plurimis, immortalibus, diuinis, vlla ad-
huc satis grati animi significatione, nedum digno
officio est ornata. Aut si qui luctum & querimo-
nias, à nobis alienas esse debere putent, vt qui pia
doctrina, & docta pietate liberaliter simus instru-
cti: ab illis hoc postulamus, permittant nos ho-
mines esse: neq; enim vel doctrina, vel pietas af-
fectus tollunt. Planxit Abraham Saram suam, eam-
que fleuit: Luxit Iacobus Rebeccam suam, statu-
itq; statuam ad sepulchrum eius: cecidit Ioseph
super faciem patris sui ac fleuit super eum, estque
eum osculatus: filij Israël fleuerunt Moysen in cam-
pestribus Moab triginta diebus: Saulis & Iona-
thæ mortem David & socij ieiunantes deplorant,
& epicedio insigni celebrant. Et Ecclesiasticus,
fili mi, inquit, si quem contigerit mori, desle & lu-
ge eum, vt in dolore acerbo (nam non dolor est
maior, quàm cum violentia mortis vnanimi sol-
uit corda ligata fide) & circumligato corpore eius,
& honestè cura sepeliendum: lachrymis indulge,
& luge

& luge ex animo diem vnum aut alterum. Sed ta-
men cum modum luctus recta præscribat ratio:
& Syracides in allegato iam loco, consolatio-
ne, dicat, erige te rursus: nec D. Paulus simpli-
citer omnem mœstitiam & lachrymas, de iis qui
obdormierunt, prohibeat: Sed moderari dolo-
rem iubeat, nec ita dolere, vt gentes quæ spem re-
surrectionis & vitæ æternæ ac beatæ nullam ha-
bent: Ideo nos, ne lugendi modum excedamus,
sed aliorum obitu de nostro erudiamur (certa. n.
nos quoq; mors manet, quanquam hora incerta.)
Ego vobis benignas mihi aures præbentibus, bre-
uissimè in memoriam reuocabo: Neq; vitæ munus
homini recusandum: neq; mortem florentissima
etiam ætate formidandum. Inde ad defunctæ Do-
minæ & Patronæ nostræ laudes progressus, finem
faciam dicendi.

Nullum autè mihi planè est dubium Generosi,
Nobilis: Reuerendi, Claris: prudentis: huma-
nissimi & doctissimi viri, nullum mihi est dubi-
um, probè vos perspectas illas Sanctorum Dei ho-
minum sapientissimas voces habere: Dauidis:
Dico, Deus mi, ne succidas me in dimidio dierum
meorum: Et Ezechiae Regis: (cum dixisset ei
propheta, præcipe domui tuæ quia morieris &
non viues,) qui conuersa facie ad parietem, orauit
ad Dominum dicens: Obsecro ô Iehoua: mement-
o quæso, quod ambulauerim coram te in verita-

Psal. 102.

2. Reg. 10.

B

te, &

Genesis 23.

Genesis 35.

Genes. 50.

Deuteron: 34.

2. Samul: 1.

Syrac: 38.

tē, & corde integro, & quod bonum est in oculis tuis fecerim: Et fleuit Hiskias fletu magno. Neq; id frustra. Nondum enim egressus fuerat Iesaias propheta ad atrium medium, cū verbum Domini fuit ad eum dicendo: Reuertere & dic Ezechiaē, duci populi mei: Sic dixit Iehoua Deus Dauidis patristui: audiui orationem tuam, vidi lachrymas tuas, ecce ego sano te: & addam diebus tuis quindecim annos.

Quid verò? cur summi isti viri prolongationem vitæ suę petierunt? Ideone quod vitæ huius v. s.ura tanta cum iucunditate coniuncta! aut quòd mortem reformidarent? Non certè: neq; .n. id eo fecerunt, quòd à natura vitæ omnibus infedit amor: mortem contrà omnes auersantur: Sed quod disertè Dauid monet: vt habitaret in domo Iehouę in longitudinem dierum: vt inhabitaret in domo Domini omnibus diebus vitę suę: vt introiret in domum Domini in holocaustis, & redderet Domino vota sua: vt opera Domini narraret: vel, vt Ezechias orauit, vt in domo Dei sacris longius vacaret cultibus, & ascenderet in domum Iehouæ. Proinde præter rem facere, aut extra oleas vagari, haud isti putandi sunt, qui etiam hodie vitæ suę terminum prolongari sibi, modeste à Deo deprecantur: cum sancto Iobo dicentes: parce mihi Domine, parce, quoniam nihil sunt dies mei: aut cum regio propheta Dauide: ne reuoces me Do-

Psalm: 22.

Psalm: 26.

Psalm 65.

Psalm: 117.

Iob 7.

Psalm: 102.

me, Domine in medio dierum meorum. Siquidē præcipua hæc omnium nostrum cura esse debet, non vt citò desinamus esse, sed vt vita longius prouecta, incipiamus esse tales, quales initio à Deo conditi eramus: vt veram nobis de Deo doctrinā comparemus, cuius quidem cognitionis in hac vita initium faciendum, vt discamus, inquam, in terris, quorū scientia perseueret nobiscum in cœlis: vt comparatam vsu & exercitio confirmemus: multis in vita profimus: nostros educemus: iuniorum studia promoueamus, mores gubernemus.

Ac quemadmodū citra summi imperatoris voluntatem, militia abire nemini est integrum: nemini etiam stationem suam deferere iniussu Ducis licet: idq; qui tentat, is honoris sui & existimationis iacturā facit: ita neq; temerè vitę huius statio, quam Dei omnipotentis (summi vt Pythagoras, dicebat imperatoris) munere tenemus deferenda: Sed ea defendenda, conseruanda est: Id quod ipsi etiam saniores Ethnici agnouerunt. Ita enim magnus ille orator M. Cicero in somnio suo scriptum reliquit: tibi, inquit, & piis omnibus animus est in custodia corporis retinendus: nec iniussu eius à quo ille datus, ex hominum vita est emigrandum, ne munus assignatum à Deo defugisse videamur. Nisi enim Deus istis te custodiis corporis liberarit: ad cœlos aditus non patet.

Ex paucis quæ attulimus, vitæ huius vsu
B 2 aspernan-

aspernandum non esse apparet: iam illud fuerit
perpendendum vitam quamlibet charam, quam-
libet votis piis expetendam, morti tamen non
semper præferendam: neq; nimium animos de-
spondendos esse, vbi ad terminum mortalitatis, &
vitæ huius caducæ deuenerimus.

Neq; verò est vt operosè huius rei rationes
inquiramus, quippe quæ passim obuia sunt o-
mnibus: quòd mors hæc externa perfectæ est bea-
titudinis initium, & malorum omnium extre-
mum: quòd vita hæc est peregrinatio à Domino,
sicut Apostolus inquit, probamus magis pere-
grè abesse à corpore, & præsentem esse apud Domi-
num: quòd est transitus ad patrem: quòd est lu-
crum: quòd maturior à curis, laboribus, molesti-
isq; decessus, in patriam cœlestem, inq; optatam
nos transfuehit celerius tranquillitatem. Quid
quod Dei omnisapientis arbitrio omni tempore
parendum? is autem suum cuiq; vitæ stadium,
quod decurrat, definiuit! Homo, inquit S. Iobus,
natus de muliere, breui viuens tempore &c. defi-
niti sunt dies hominis, numerus mensium eius a-
pud te est: constituisti terminos eius, qui præteri-
ri non poterunt. Deus creauit hominem ex limo
terræ, & rursus redigit eum in puluerem: nume-
rum dierum & tempus vitæ præscripsit illi: Item:
Quilibet præstitutum habet tempus viuendi: Et
Regius propheta inquit: Notum fac mihi Domi-
ne finem

ne finem meum, & numerum dierum meorum
quis sit? vt sciam quod esse definam: in manibus
tuis tempora mea: informem massam meam vi-
derunt oculi tui, in libro tuo omnia scripta erant, Psalms: 31.
dies vitæ meæ futuri, cum adhuc nullus extaret. Psalms: 139.
Quid! quod non modo nihil hac vitæ cum
morte permutatione amittimus: Sed in lucro id
etiam meritò ponimus, cum maturè à miseris &
afflictionibus abducimur ad libertatem sempiter-
nam. Tantis. n. malis hæc vita repleta est, vt si cum
morte comparetur, hæc illius remedium, non
pæna esse videatur. Rectè igitur Nazianzenus in
sermone quodam funebri inquit: Hoc nobis af-
fert longius vitæ spacium, quod plura mala par-
tim videmus, partim sustinemus, partim perpe-
tramus: Iustus autem, secundum Salomonem, si Sap: 4.
morte præoccupatus fuerit, in quiete erit. Cum
enim Deo placeret & dilectus esset, & inter pec-
catores viueret, translatus est & raptus, ne malitia
mutaret intellectum eius, aut ne fictio (id est, fal-
sa doctrina & vitia) deprauarent animam illius.
In quarum rerum cogitatione dum sanctus etiam
hæret Apostolus, cupio, inquit, dissolui & esse
cum Christo: Et D. Augustinus Cypriani de Phil: 1.
mortalitate librum laudat in quo scripserat: pro-
pterea non solùm non esse fidelibus mortem
inutilem: Sed etiam utilem reperiri, quoniam
peccandi periculis, hominem subtraheret, & in

2. Corinth: 5.

Ioan: 13.

Phil: 1.

Iob 14.

Syrac: 17.

Psalms: 39.

Syrac: 37.

non peccandi securitatem constitueret. Ac ideo, ut D. inquit Ambrosius, breuem hanc vitam facit Deus, ut molestiæ illius, quæ prosperitate vinci aut tolli non poterant, temporis exiguitate finirentur. Hospites sumus in terris, & ut Apostolus loquitur, peregrinamur à Domino: patriam ergo nostram repetere cur tempestiuè à tempestatibus sublatis nolumus? Non potest non ciuitatis illius cœlestis expetere domicilium, qui etiam in domo sua se peregrinum esse perpendit. Quamobrem Olympius quidam, satis putabat ad vitæ huius amorem extinguendum, dixisse: Peregrinus sum: Et alius quidam, Syluanus Episcopus quid à Deo vellet interrogatus: considerans se in his terris hospitem esse: cupere se ex hospitio migrare affirmavit.

O ergò miseros illos, qui huius vitæ illecebris irretiti patriæ veræ desiderio non tenentur! O infelices & stupidos, qui umbram corpori: mortem vitæ: exilium patriæ anteponunt. O felicissimos contrà, ô terq; quaterq; beatos, quibus in Domino mori diuinitus est concessum. O itaq; beatissimam nostram Euphrosynam, piè iam in Domino quiescentem: quæ ad vtrumq; euentum ita parata fuit, ut nec vitam auersaretur longiorem: nec ad mortem fracto animo esset maturiorem. Cuius rei vel inde argumenta certa habere possumus, quòd dum adhuc viueret, assiduè Deum pro-

um pro incolumitate sua vnà nobiscum est deprecata: & post obitum, in quadam cistella eius, vestes inuentæ sunt lineæ, quas, ut mortua iis indueretur, ipsa propriis sibi manibus præpararat.

Tametsi igitur Amplis. suæ Reitamiliari (optimè ab ipsa dum vixit administratæ) vsui esse potuisset maiori: liberos educare: in veræ pietatis rudimentis informare: miranda Dei opera nobiscum intueri, admirari, & uti solebat, deprædicare: Nunc tamen ab his miseriarum & molestiarum fluctibus exempta gaudeat: Ciuitatis istius verè ciuis, ad quam nos quoq; per mortem contendamus oportet.

Laudes verò, quas breuissimè percurrere est animus, spectatissimæ huius & Nobilissimæ Matronæ, in eo positas meritò agnoscimus, quòd à parentibus & piis & nobilissimis, antiquissima nimirum & splendidissima Semberiana familia, Patre Baltharo, nata, exordia lucis huius traxit. In qua familia duos reliquit fratres vterinos, Paulum, & Stephanum, integerrimos viros: qui quo in numero demortuam hanc suam sororem habuissent, tam verbis quàm lachrymis aliisq; indicis satis abundè nobis coràm contestati essent, nisi per rumores & tumultus bellicos ab hoc pietatis officio exclusi fuissent. Quemadmodum autem hæc nostra, de qua nobis sermo est, Euphrosyna, piis fuit parentibus oriunda; ita piè quoq; & in vero

vero Dei timore educata: Bonus nimirum bonæ arboris fructus: qua pietatis laude apud externos quoq; ubi innotuisset, Magnificus & Generosus D. Gregorius Horwath ad secundas nuptias accessurus eam præ reliquis sibi à Deo vitæ sociam & thori, dari exoptauit: quam cum sibi felicissimis auspiciis iunxisset, totoq; coniugij tempore vnicè charam habuisset, ex ea ceu fœcunda vite, palmites quinque suscepit, Marcum, Christinam, Annam, Catharinam, Balthasarem, qui omnes adhuc per Dei gratiam superstites præmaturum Matris obitū, cum mœstis. Domino parente lugent.

De vita verò hic inter nos acta quid dicam? Quod Poëta Græcus de Iustitia cecinit, *ἐν δὲ δικαιοσύνη συλλήβδω πᾶσ' ἀρετή' ἐστ.* hoc est, Iustitia in sese virtutes continet omnes: Id nos ad hanc nostram non malè applicantes dicimus, *ἐν δὲ τῇ εὐσεβείῃ συλλήβδω πᾶσ' ἀρετή' ἐστ.* h.e. Et pietas in se virtutes cōtinet omnes. Ad omnium enim quibus cum vnquam egit aut conuersata est testimoniū prouoco, quanta in ipsa modestia! humilitas! quanta in consiliis prudentia! quantus in administranda re familiaris labor fuerit! Quæ vigilantia! quæ assiduitas? Persuasum equidem habeo nihil ita de virtute præclarum abs me dici posse, quod non huius si non superârit, at certè adæquarit virtus? Ne qua ratione offenderetur Maritus, quo studio cauit? Dicant hi ipsi & fateantur parietes, istarum
rationum

rationum multarum conscij. Dicam ego: Dicant alij viui huius rei testes.

Pietas verò quanta? vidimus ipsam, viri Amplis: vidimus conciones sacras cum Gynæcio frequentare: vidimus atq; experti sumus, quàm reuerenter erga sacramenta fuerit affecta: vidimus quando cū reliquas administras suas, tū ipsos liberos generosos, ipsa ad exercitia Catechetica diebus Dominicis adduxit. Vidimus quando natu filiam minimam Catharinam, ipsa vlnis suis ad pietatis exercitia in templum importauit. Vidimus ipsam eidem exercitio ita dedicatam, vt quid responderet familia attentè subauscultaret Audiuius quando sæpe pientissimas voces religioso ore suo promisit: audiuius & sæpe parse eorum fuimus, quando aliorum necessitatibus liberaliter succurrit. Quæ dū dico, non ipsam à mortaliū vitiis omnino eximo, (lapsus enim & vitia circumferimus omnes, singuli suos:) Illud tantū confirmo, veram virtute promeritam vitam, vitæque longissima dignam inter nos fuisse. Sed, eheu, subita & impræuisa calamitas: ô spes hominum fragiles: ô fallacia consilia. Hæc enim cum sedulò ipsa faceret omnia, & in vna pietatis cogitatione, dies noctesq; animum haberet defixum, postquam, die IX. Octobr: prolem quintam, filium secundum, in hanc lucem edidisset, qui postridie post, Christo per bapti-

C

smum

sumum oblatum, BALTHASAR est dictus, in morbum incidit, cuius primam impressionem die 22. post partum experta est, quanquam principium quoddam leuiter commotæ valetudinis etiam antea sensisset: Hunc morbum, cum præcedente inuocatione DEI & Medicorum cura, & singulari Domini mariti aduigilantia, sua ipsius etiam temperantia depulisse videretur, peius iterum habere cœpit, nec alius ei postea morbi quàm vitæ finis fuit. Quo autem illa animo morbum sæuientem? quo mortem certam iam & imminentem tulit? quot quantasq; moribunda animi verè Christiani significationes dedit? Qua submissione peccatorum suorum remissionem dari sibi à Deo petiit! Qua veneratione præeuntem Maritum, in precibus sacris est secuta? Quid verò? quàm largis lachrymis, cum iam finem vitæ suæ appropinquare intelligeret, culpam si quam cōtra maritum admisisset, deprecata, eidem valedixit: Liberiorum etiam videndorum desiderio cum flagraret, eosdem aduocari petiit, quos cum singulos vero cordis gemitu esset intuita, datâ dextra eosdem Deo commendatos, dimisit. Sic itaq; tam reliquo vitæ, quàm huius morbi tempore, nihil aliud quàm Christum Deum suum, in ore perpetuò cum habuisset, ad eum, quem spirabat vnum, quo fidebat vno, vti minimè dubitamus, die 3. Nouemb. 25. post partum suum euolauit.

Hem

Hem ergò Euphrosyna, quantam quamq; iustam multis mœrendi occasionem tua morte obtulisti! Etsi tua quidem causa nihil est quod lugeamus: Tu præclarè ac laudabiliter vitæ cursum confecisti! Tu ita honoribus maximis perfuncta es, vt te semper homines maioribus dignam iudicarint! Tu quasuis vitæ molestias virtute constantiaq; superasti, fregisti! Tu in ipso ætatis flore erepta, impendentia deterioris ætatis incommoda morte vitasti! Is cui tu soli vnicè placere semper voluisti D. GREGORIUS, & te plurimi semper fecit, vitamque tuam probauit, & mortem non modò honorificentis: verbis, sed lachrymis etiam est prosecutus. Fratres tui Ampliis: viri, præmaturo hoc tuo discessu summo luctu sunt affecti. Omnium denique erga te ordinum charitatem, satis hæc ipsa virorum nobilium & doctiss. (matronarum item) quæ ad cohonestandum funus tuum conuenit, multitudo declarat. At mœstissimo Marito dolendum, cui tua deinceps consuetudine, operaque est carendum. Dolendum est liberis, qui te dulcissima matre sunt spoliati. Dolendum nobis deniq; clientibus tuis & alumnis, qui magnam spem in pietate tua collocaueramus, quibus antè es erepta, quàm vel plura in nos beneficia conferres, vel pro collatis gratitudinis aliquem fructum reportares. Sed omnibus in rebus diuinæ voluntati est acquiescendum. Dicendum

C 2 nobis

Iob 1.

2. Sam: 12.

Ioan: 15.

nobis cum Iobo est: Dominus dedit, Dominus abstulit, sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen Domini benedictum. Præmisimus eam, non amisimus: ipsa quidem non redibit, sed nos, ut Dauid inquit regius, veniemus ad eam. Nos hic in luctu sumus: ipsa vita iam perfruitur & gloria æterna, iuxta illud Saluatoris: Qui credit in me, etiam si mortuus fuerit, viuet: Nos, quod vnum potuimus, hunc extremum honorem tibi detulimus, & gratam tui memoriam semper colemus.

Reliquum autem est, dum iusta honorificè D. Euphrosynæ inter cælites iam agenti persoluta sunt, ut ego moerissimi Domini Gregorij: liberorum eius: fratrum item defunctæ Dominæ: & reliquorum consanguineorum nomine Vobis, Generosi, Nobiliss. Reuerendi, Clariss. Prudentiss. Humaniss. & doctissimi viri gratias agam, pro eo officio, cui sua in cœlis præmia proposita esse haud ignoratis: quod quidem facio, non ut vestra meretur pietas, sed ut mea hoc loco & tempore potest tenuitas. Simul verò illud etiam reuerenter & submissè à vobis contendo, ut gratam demortuæ Dominæ memoriam repetentes, superstitem maritum eius, liberos, atque adeò vniuersam familiam commendatam vobis & precibus vestris esse sinatis; certi, quòd cumulatè benedicturus sit vobis vnicus ille omnium bonorum fons Deus ter Opt: & ter M. cui nihil acci-
dere

dere potest gratius, quàm si in quibusuis calamitatibus ad ipsius solius auxilium confugiamus.

Postremò Magnificus & Generosus Dominus Gregorius etiam atq; etiam petit, ut prandio hoc lugubri G. Vestræ, R. & P. Dñes, æquis animis contentæ esse velint: & si quid defuit (quemadmodum fatetur defuisse plurima) id non nisi præsentì luctuitribuendum esse putetis. Ipse verò, ut à simili luctu omnes vos & singulos, clementiss. Deus clementer custodiat, precatur: & quicquid in se est officij & studij, id omne se vobis debere prompto animo agnoscit:

& liberaliter pollicetur.

D I X I.



C 3

ELE-



ELEGIA,

AD MAGNIFICVM

ET GENEROSVM DOMINVM D.

GREGORIVM HORVATH, aliter STANSITH, Baro-
nem de Gradecz, &c. relictum Viduum, Domi-
num Compatrem & Mœcenatem, omni
obseruantia dignissimum.



Vod decet & fas est, quoq; es vir Maxime dignus,
Ipseq; Musarum postulat æquus amor.
Carmina pro meritis gratam testantia mentem
Soluimus ad cineres Coniugis, ecce, tuæ.
Fortè tibi hæc pietas non est ingrata canentum,
Nec si restaret corpore sensus, ei,
Ordiamur: vnde petam finem? quis cætera sermo?
Plurimus obstat enim luctus, ubiq; pauor.
Luctus ubiq; mihi, dolor obstat, mortis imago
Hæc me canentem fundere verba verant.
Euphrosyne, ah nostros, nostros cur linquere vultus
Sic properas? Terris viuere nonne iuuat?
Omina non referent cunctis tua nomina læta:
Euphrosyne es: nobis non tamen Euphrosyne?
Euphrosyne: quoniam vitæ satiata periclis,
Desertis terris, regna beata petis.
Euphrosyne non es: quoniam fata aspera nectis,
Et pro lætitiâ, tristitia quæq; seris.
Scilicet halanda est, sub acerbo vulnere vita
Omnibus: hac nati conditione sumus,
I præ, nos sequimur: simili nam lege ligati:
Omnes subq; iugum mors vocat atra suum.
Non virtus, non diuitiæ, non fama perennis
Hic quenquam prohibent carpere mortis iter.
Omnibus vna via est: Heuæq; id crimine Matris,
Quæ Patris fregit iussa verenda Dei.

Quare

Quare ne nimium luge: sed parce dolori
Inclyte vir: curas suadeo pelle procul.
Supprime post luctum, non est reuocabilis istos,
Quam semel umbriferâ nauita lintre tulit.
Non periit: Non? sed renouata carne resurget,
Cum Iudex Christus totius orbis erit.
Nec mors hæc, mors est: sed sanctis ianua vitæ,
Quos inter primas hæc sibi iure petit.
Nam dum mortali nobiscum fœdere vixit,
Excellens virtus hanc super astra tulit.
Ne reliquas memorem: Viua hæc pietatis imago
Exitit: hæc veram prodidit ipsa fidem.
Prodidit ipsa fidem. Christum pietate colenti
Sacrumquæ verbum discere cura fuit?
Audiit aduigili studio præconia verbi,
Promissis credens non dubitante fide.
Hinc eius Christi pectus feruebat amore,
Quem coluit precibus, nocte dieq; suis.
Hinc homines quoq; creuit amor studiumq; iuuandi:
Afflicti causam credidit esse suam.
Non igitur studium deërat, sumptusue, laborue,
Posset ut oppressis ferre salutis opem.
Eius sæpè fidem nostra est experta supellex
Curra domi: hæc nobis commoda magna tulit.
Eius sæpè fidem quoq; turba scholastica sensit,
Sæpè eius gratis sensit Alumnus opem.
Ergo decus fidei raræ, pietatis & almæ
Assertrix, semper viuere digna magis.
Nulla tui nostram capient obliuia mentem,
Quæque potest de te mentio semper erit
Tu verò fatis, & sæuæ vulnere mortis
Victrix, cœlestium gaudia, vincita cape.
Nimirum nulla est virtus tellure reposta,
Quæ sit præsentis certa medela necis.

Hinc

Hinc adeò cuncti morimur : nil pocula profunt,
Nemo Machaoniâ pòst, ope tutus erit.
Vna est, quæ cunctis languoribus apta, perennem
Mortem aufert, VERBI vis pretiosa Dei.
M. Nicolaus Erhardus Dalhemius
Pälat: Rector Gymnasij Neërensis.

Memoriæ Generosæ

DOMINAE EUPHROSYNAE SEMBERI ELEGIA CONSOLATORIA.

CVM subit æterni, sapientia maxima Patris,
Humanum terris qua regit ille genus,
Haud valet haud hæc se, cernendo, stupenda, tenere
Mens pia quin soluens guttura grata, fonet:
O quam magna Dei quamque admiranda potestas.
In mundo sanctos quando gubernat, adest.
Qua queat, en nuper vultum diffundere, causam
Gregorium Stanfith, fecit habere nouam,
Sic vt gratarerq; viro plaususque sonarem
Sospite quod nato mansit & ipsa parens.
Proh dolor obruitur qua rursus mole dolorum
Post partum coniunx dum pia morte cadit.
At quia cuncta piis vergunt in commoda non est
Cur nimis hanc mortem, docte Patrone, fleas.
Vosque fide sanguis firma quos iunxit amici,
Ne lugete piam ne nimis Euphrosynen.
Cernitis Hungaridum quid passim fiat in oris,
Quàm Thrax quàm Turcus sæuiat ense ferox.
Illius in pictis volitat victoria castris,
Christiadum turmas tristia cuncta manent.
Pars cadit immani per tristia vulnera ferro:
Sic vt Christiadum sanguine rura natent,
Pars igitur teneris post tergum vincta lacertis:
Respicens frustra tecta domumque suam.

Cætera

Cætera turba fugæ sese committit, vt amens,
Aut vt montanos quæ fugit agna lupos.
Oppida quæ fuerant quondam fortissima latis
Mœnibus, & positu vix superanda loci,
Iam Mahometigenis, cheu, perterrita telis,
Vincta solent flexo succubuisse genu.
Si quæ stant, nimio concussa quoque illa timore,
Tradere iam victas iam voluere manus.
Ergò nostrarum tanto discrimine rerum,
Rem quis felicem non putet esse mori?
Consilium nec erat quod erat, mihi credite, vestro,
Numine diuino quod sumus omne sumus.
Iam quis erit subeat cui tanta audacia mentem,
Vt neget æterno cuncta licere Deo?
Quanto diuinum celebrat mage numen Iobum,
Quod se soletur talibus ille modis:
Cum fluerent nobis felicibus omnia fati,
Dulce fuit largi sumere dona Dei,
Quæ sua cum repetit nostrisque amplexibus aufert
Reddere, cur nobis res sit acerba, Deo?
Nouimus vt fuerit venerata statuta Tonantis,
Qua Christum coluit religione fide.
Testis ego qui res sacras recitare solebam
Diuios cupida quam bibit aure sonos.
Quem tanta coluit pietate fidèque beato
Illius in regno, gaudia summa capit.
Vita quid hæc? dolor est: mundus? labor: absque dolore
Vt possis vitam viuere, viue piam.
Viue piam vitam, nescis qua venerit hora
Mors tua: non certo nam venit illa die.
Omnibus est vitæ certissima meta statuta,
Hanc hominum nulli transiisse datur.
Euphrosyne hanc tetigit vitam mox ergo reliquit,
Quis poterit summi fata cauere Dei?

D

Ac licet

Ac licet egisset longissima tempora vitæ
 Gustasset mortis tristia pocla ramen.
 Illa bibit primæua parens, Sara atq; Rebecca
 Et quotquot prima sunt genitrice fatæ.
 Nec licet æternum vester se extendat in æuum
 Luctus, ad has auras illa redire potest.
 Vos potius mundum tandem linquetis, & inter
 Cœlestes animas conspicietis eam.
 Ergò ne lachrymis aut indulgete dolori,
 Non prodest, potius mœror obesse solet.
 At tu qui legis hæc mecum, charissime lector
 Dicitò quid vita hac vanius esse potest?
 Vesper adest pie Christe veni: nos erue mundo
 Ac tecum celsi transfer ad astra poli.

EPITAPHIUM

L Assus ad hunc venies tumulum quicumq; viator,
 Quantumuis properes siste parumper iter.
 Euphrosyna Horvathi coniux hic cara quiescit,
 Qua iactat sese Semberiana domus.
 Plura rogas? cessa: tacito me, fama loquetur,
 Haud fuerat Sara nam probitate minor,
 Vnica Christus ei spes, lux, via, vita, salusq;
 Cui soli fudit vota precesque, fuit.
 Sincero Generosi ardebat amore Mariti
 Hinc pia produxit pignora castus amor.
 Filiolos binos, pulchro tres ore puellas:
 Quas docuit summi noscere iussa Dei.
 Nutriuit castas cum Meccenate Camœnas
 Quas Strasa pro terra Phocidos alma tenet:
 Cœlica Musarum meditante statuta Patrono
 Illa viri rexit sedula rite domum.
 Vix duo cum charo transegit lustra Marito
 Quando immatura morte preemta cadit.

Iure

Iure cohors igitur Strasæis dedita Musis
 Tam citò quod terras liquerit illa, dolet.
 At tu quisquis habes mortalia membra, viator,
 Euphrosyne viuat. dic, super astra poli.

EPIGRAMMATA ALIQUOT

E Vphrosynæ tumba corpus requiescit in ista,
 Spiritus æthereæ viuut in arce plagæ.
 Sustulit è mediis terrarum fraudibus illam
 Vt puram Christus sisteret ante Patrem.
 Vita quid est mundi? fraus & scelus: ergò beatus
 Has terras quisquis deserit astra petit.

ALIVD.

Viderunt postquam Musæ lugere Patronum
 Quas pro Parnasso paruula Strasa tenet.
 In tristem fixere viri sua lumina vultum
 Ex quibus Vranie talibus vsa fuit:
 Ne fle Meccenas studiorum summe piorum
 Exemplum è sacris vir piè fume pium.
 Thesbitem fouit vatem, quod, cassa marito,
 Cum fugeret furias turba scelestæ tuas,
 Et tener est illi natus reuocatus ad auras
 Sustulerat propera quam fera Parca manu.
 Et quam pauperie tristissima fata premebant
 Effecta est oleo diues abundè suo.
 Qui velut in parua quoque nos Patrone Sarepta
 In laudem, nūtris ex pietate, Dei,
 Crede, fidesq; aderit quoq; te solabitur, ille
 Qui dederat sociam surripuitque tibi.

D 2

ALIVD

ALIVD.

O Ccidit Euphrosyne natum reddendo sub auras
Nascitur vnus homo: deserit alter humum
Arboribus magnis est nostra simillima vita,
In quibus hoc crescit, defluit id folium.

ALIVD.

NON prece, nec precio, non flammis, arte, nec vllō
Arceri ferro, fata seuera, queunt.
Aspice: latuago, quæcunq; mouentur, in orbe,
Omnia, sub leges, mors domat atra, suas.
Confringit subitò, regalia Sceptra, potentis
Induperatoris, trux Diadema petit.
Conditione cadunt æquali, Croesus & Irus.
Aeger, & in vegeto corpore, mente valens.
Siue quis ingenuas, caput exerit acre, per artes
Seu tua, facundæ, castra, Minerua, fugit.
Splendida, quem decorat iuuenili in corpore, forma,
Cuius arat sentum, squallida ruga caput.
Omnia præcipiti Letho, sternuntur, eandem
Ingredimur, fatis, cuncta creata viam.
Causa infanda mali: commissum crimen, & Error,
Qui paradysiacas, clausit acerbus, opes.
Nec tamen, inuito, quisquam sua, Numine, claudit
Fata, cadunt omnes, stantq; volente Deo.
Felices teneræ licuit quæis flore iuuentæ,
Supremum, in terris, anticipare diem.
Felices animæ, quas, matris ab vberibus, raptas,
Sustulit imperio, Mors violenta, suo.
Nos patria extorres, extrema per omnia, vitam
Ducimus, & lachrymæ, lumina mæsta, rigant.

Heu

Heu mala quanta manent miseros, bella, horrida bella,
Sæua lues, diræ mortis alumna, fames.
Quisq; suas patimur clades, crudelis vbiq;
Imminet afflictis, luctus, vbiq; pauor.
Excessit terris pietas, Themis aurea mundo
Exulat extincta est atque sepulta fides.
Successere odium, discordia, & æmula pacis
Rixa, simultatis semina amara serens.
Et quæ mortales miseros funesta fatigant
Singula: quis, fando commemorare, queat?
Hanc lernam superans, optata morte, malorum,
Ex toro cur non, asse beatus erit?
Idq; adeò, si vita fuit, sine labe, peracta,
Pectore si vigit, relligiosa fides.
Qualis erat, dum luce frui, sua fata, sinebant,
Horwathia illustris, splendida gemma, domus.
Sicut apes dulci distendit nectare cellas,
Sedula sic partas accumulauit opes.
Aut metuens inopi tanquam formica senectæ,
Construxit fidos, prouida conda, lares.
Iura thori, ingenuo, seruabat casta, pudore,
Constans, in dulcifulsit amore fides.
Præstitit arcanis tranquilla silentia rebus,
Excidit haud vnquam futilis ore sonus.
Mitis erat, cordata, & circumspècta, nec vnquam,
Munificas miseris parca negauit opes.
Singula quid referam? Punctum tulit omne: nec vlla.
Hærebat toto pectore, mica mali.
Hoc verò, hoc cunctas, ingenti pondere laudes,
Exuperat, Templum, quod fuit ipsa, Dei.
Pectore quod fulsit verbum, Cynosura salutis
Vnica, supplantans in pia corda fidem.
Hoc curas lenire: hoc tristia fata leuare:
Donec, in hoc fragili corpore sensus erat.

D 3

Hac

Hac subnixâ fide postquam fera spicula mortis,
Sensit, & extremum, non procul esse, diem.
Pignora confortis generoso chara marito,
Commendat thalami, seque animamq; Deo.
Nunc placida, curis expers, in morte quiescit,
Expectans reditum, Christe benigne, tuum.
Non igitur mœstas, illustri mente, querelas
Fundere, nec lachrymas, vir generose, decet.
Haud ita? namq; etsi nullum memorabile nomen
Luctus habet, iusti signa doloris habet.
Sed seruare modum, finemq; imponere curis,
Par est, nec fixum, transiisse scopum.
Quæ Deus immeritis animo bona cuncta paterno,
Largitur, cupido pectore, ferre placet?
Quæq; Deus meritis animo bona pauca paterno
Abstulit, irato pectore, ferre decet?
Scilicet: hæc mundi stulta est sapientia, nam qui
Pendet ab æterno, spemq; fidemq; Deo:
Is causam Domino commendat, & auocat, inquit:
Munifica dederat, quæ Deus ante manu.
Illius immensum, cantentur gesta, per orbem,
Sunt bona, quæ voluit, sunt bona, quæq; facit.
His tua te virtus solatur, talia fando,
Inclyte vir, multis, ingeminare potes.
Ergo graues, forti procul abiice pectore, curas,
Damna ferat nobis, ne grauiora, dolor.
Desine, iam luctus pauidi, & mœroris abunde est,
Non tibi displiceant, quæ placuere Deo.
Sic pater æternus, verbum & spirabile Numen,
Annuat optatis, & mala cuncta leuet.
Sic spacium vitæ, seros extendat in annos,
Et placida, in terris det tibi pace frui.
Donec in æterna, rediuiuo corpore, vita,
Augustum cinget sæta corona caput.

Matthæus Eybisch Andremonstanus,
Collega Gymnasij Neërensis.

A L I V D.

N Vper vt est lepidum consors enixa puellum,
Fida tui consors, vir generose, tori.
Carmina cunctorum plausum testantia scripsi,
Sed gratum nostræ, carmina, mentis opus.
Natali placuit tum nostros cernere plausus,
Et carmen factum liberiore manu.
Tollere de claro natam tum sanguine prolem,
Deq; pio vitæ pectore vota dari.
Nunc neq; congestæ laudes, nec carmine frustra
Plausus inducti, nec data vota placent.
Tempora pro plausu nigrum sed scribere versum,
Sed pia Patronæ funera flere iubent.
Ergo tuos postquam completo tempore fructus,
Et thalami quintum pignus amata dares:
Non licuit thalamos vltra firmare iugales,
Felicem sextâ non quoque prole dici?
Sic sua cum profert, maturis mensibus, arbor
Munera non raro fulmine tacta cadit.
Et dolet, & nulla est hæc permutatio, fructum
Cernere, destructo stemmate, cultor ait.
Sic tibi quid prodest, enecto stemmate, frondes
Et sine progeniem cernere matre tuam?
Talia turbato deprompsi pectore dicta,
Incusans mortem iudiciumque Dei.
Cum Pietas luctu squalienti vellicat aurem,
Præcipit & planctus tollere, sicque refert.
Quid nunc iura, fidem, quid pignora quina retentas,
Quid mortem incusas, iudiciumque Dei?
Iura, fidem, socios quondam promisit in annos,
Seruauit firmo pectore iura, fidem.
Pignora quina dedit diuinæ in laudis honorem,
Quæ pura docuit mente timere D E V M.

Tum

Tum nihil est mortem quod culpes, ordine fata
Sic, soboles claudat lumina matris, eunt.
Denique supremi quod Patris sancta voluntas
Ordinat, inuertit, præcipit atque facit:
Omnia sunt Etiam, sunt Amen: & optima quæque
Mandanti, cui fas murmura ferre Deo?
Ergò file, & fractum, chara de coniuge, deque
Matre pia prolis, nunc releuare para.
Quisquis enim duri casus solatia præbet,
Laudandum veri præstat amoris opus.
Hinc Generose tibi Mæcenas, nobilis Heros,
Constat, quid gracilis nunc mea Musa velit:
Hos elegos scripsi, quò sint lenimina luctus,
Quos peperit sociæ mors properata tuæ.
Ne nimio tradas te, vir Generose, dolori
Sed verbo innitens, hunc moderare, Dei.
Ille quidem thalami sociam qui luget adempnam,
Pignora, vel notos, non malè (credo) facit:
Ethnica clarorum lachrymas nam scripta virorum
Ostendunt: lachrymas Biblica scripta docent.
Ac remouere pios rigidas de pectore cautes,
Et silicem, & ferri semina dura decet.
Stoica durities sacro cum codice pugnat,
Naturam impugnat Stoica durities.
Ipse **D E V S** teneros nam seuit pectore amores,
Diligere idcirco seque, hominemq; iubet.
Ergò homines cum Parca ferox ad tempora vitæ
Suprema, Omnipotens sub sua iura vocat,
Hinc gemitus, lachrymæ, singultus, tristitia dicta,
Hoc macies, pallor, fonte, stuporq; fluunt.
Nec quòd nunc fidam fles, Heros culte, maritam
Culpari pietas, religioe potest:
Si modò non reputas, bis mortem, morte maritæ,
Gustandamq; tibi pignoribusq; tuis.
Te rogo lugubrem, Mæcenas inclyte, casum
Mente, velut fas est, mente silente feras.

Si mea

Si mea non possunt mœstum te flectere vora,
Totius at flectant vora, precesque scholæ.
Huius enim Patrem, Fautorem, te esse memento,
Cuius, &, ad luctus fracta dolore cadit.
Si te non curas, huius sed quære salutem,
Quæ sine te nunquam salua manere potest
Et nunc per summum cœli, terræque Iehouam,
Per Christum, cuius sanguine parta salus,
Perque animam Euphrosynæ, mundi quæ rapta periclis
Nunc habitat celsi regna beata poli:
Te rogat (heu,) nimium mœrens ex ordine cœtus:
Ne mortem accersas ipse, dolore, tibi.
Qua propter totum ne te des, quæso, dolori,
Sed soboli serua teque scholæq; tuæ.
Et quia nos summo cunctos decet esse Parenti
Morigeros, & te morigerum esse decet.
Qui quod in hoc mundo fit, solus perficit, ipso
Præcipiente, omnes nascimur & morimur.
Fallitur, incerto qui credit singula nutu
Ferri, & quo probet hoc nil Epicurius habet.
Vilis vt est passer, Christus velut asserit, ales,
Cælesti at nullus Patre verante cadit.
Plurimus in capitis nostri cum vertice cirrus,
Sit, minimus tamen hinc, nî volet ille, perit.
Hoc quoq; te forsan, Fautor, meminisse iuuabit,
Euphrosynæ, sociæ, quod pia vita fuit.
Præter enim claro fuerit quod stemmate clara,
(Stemmate nam insignis Semberiana fuit)
Religio luxit simplex in pectore, sanum
Consilium, pietas, simplicitatis honos.
Hinc pia præclaris diuinam sumptibus ædem
Ornauit, mentem verè imitata tuam.
Marmore de rubeo sunt baptisteria testis
Esset quam in sacram religiosa domum.

E

Quàm

Quàm fuit excellens doctis Patrona camænis,
Has quam propensâ mente, benigna, aluit?
Testantur clari, cultiq; abs arte Magistri,
Totus alumnorum comprobatur atq; chorus.
Si namq; in templi quid carmina poste requirant
Quæris, quæ Aonidum gnaua iuuenta dedit?
Hæc & diuinam Euphrosynæ velut indice mentem
Monstrant, & Matris pectora larga docent.
In sua sed porro venerantem nomina turbam
Quàm pia, quàm clemens, quàm Generosa fuit?
Credidit hæc prodesse piis, succurrere lapsis
Rem talem, mitis quam prober ipse DEVS.
Deniq; quæ summa est solidæ pietatis imago,
In Christi verâ cognitione obiit.
Et nunc pro summo partus (miseranda,) dolore
Lætiæ summæ regna beata colit.
Hæc animo reputans, Mæcenas, nobilis Heros,
Quod DEVS imposuit fer patienter onus.
Fer patienter onus, nam te dulcissimè quondam
Hoc coniux, soboles, Pieridesq; rogant,
Te precor alme DEVS, mæstum releuato maritum
Tu verè mæstos nam releuare potes.

Humilis huius scholæ alumnus.
Tobias Rosenberg. Schem:

ALIVD.

FLete pij, lugete pij, date pectore planctus:
Ingemina questus, turba Strafæa, graues.
Omnes qui Dominum sincero corde timetis,
Mæstiria vultus condite, tempus adest.
Intima cur tristi turbentur viscera motu
Quæris? cur cruciet pectora mæsta dolor?
Quod nimium rapidâ clausit sua lumina morte,
Euphrosyna illustri stemmate progenita:

Gregorio

Gregorio Stanfith, Generoso sanguine creto,
Illa fuit socij, fida marita, tori:
Esset vt adiutrix, nec non solando dolorem
Leniret Domini, tempus in omne, sui.
Et sic absq; mora possent perferre labores,
Dum sibi perpetuam ferret vterque manum.
Quamuis non multos vnâ vixere per annos,
Egerunt placidos, & sine lite, dies.
Nam pietas & casta fides cultiq; vigeant
Mores ante oculos nocte dieque viri:
Quos ipsa assiduo voluebat pectore & ore,
Extremum vitæ tempus ad vsque suæ:
Desidia haud turpi transmisit tempora vitæ,
Fecit at officij munera iussa sui:
Rebus in afflictis largè succurrit egenis,
Pauperibus largas apperiendo manus:
Magna nouenarum fuerat Patrona sororum,
Eius de natis summaque cura fuit.
Quare cum fuerit tantæ pietatis imago,
Accepit celso præmia digna polo.
Et licet in tumulo recubent nunc ossa, tamen iam
Spiritus in cælo gaudia læta capit.
Stephanus Tamariscus Strafensis.
Alumnus Domini Generosi.

ALIVD.

EVphrosyna in viuis iam desit esse Parentis
Numine qui nutu cuncta creata regit,
Quam conspexit vbi Strafensis turba solutam
Morte: statim mæsto talia corde dedit.
O mors crudelis iuuenum cur pectora turbas?
Mortales æqua cur rapis atq; manu?
Nam senium magnosq; necas pariterq; iuuentam
O mors cur nulli parcere dira soles?

E 2

Eripis

Eripis vnanimis reges iuuenesque ducesque,
Quique Deo possent cantica pulchra dare.
Fortibus imbelles æquas nec respicis vllum
Nobilis an quis sit : vel pietate grauis.
Sic modò Gregorio consortem ducis ab Horwath.
Quem claro natum stemmate Strafa tenet.
Huic fuerat sacro & sociali scedere iuncta
Fœmina, quam tu mors nunc trahis atra manu.
Hæc genus illustri claro de sanguine duxit,
Atque fuit præstans corpore & ingenio.
Nomine se dignam gessit quod habebat in orbe
Nam patris donum cunctipotentis erat.
Istum cum mæsto presserunt corde dolorem
Illico vox venit talibus vsa modis.
Quid lachrymis opus est ? mors non vitabile fatum
Cunctis primæuo de genitore satis.
Nostis enim fragili quàm simus origine ducti
Et quòd duntaxat puluis & umbra foli.
Est homo nam similis scæno per prata virenti,
Mollis vt in lato quæ rosa floret agro.
Hanc vbi contigerint furibundi flamina venti,
Aret & extincto victa colore iacet.
At tamen huic gelidus cum ros aduenerit illam
Fuderit atque bono dextra liquore manus:
Surgit & attollit candentia corpora sensim,
Atque suum laudat voce sonora Deum.
Sic pauidæ plebi per mortem aperitur olympus
Summi cui spes est in bonitate Dei,
Ipsius studio qui seruat scedere summo
Iussaque syncerâ mente verenda tenet.
Accipiunt isti solium stellantis olympi
Atque beata ferunt gaudia sede poli.
Omnia diuinis coluit quæ tradita libris
Atq; Deo semper credidit Euphrosyna.
Non hominum meritis sed Christi morte beatam
Se fore credebat non dubitante fide.

Adde

Adde quod hæc Dominum, ceu fas est, semper amauit
A quo perpetuo rursus amata fuit.
Huic genuit natos percharos, pignora lecti
Qui laudant summum voce precante Deum.
Quare fulgentis conscendit culmina cœli,
Aeternum semper viuat vt ante Deum.
Siste igitur lachrymas, & pectora tundere palmis,
Dedita Cyrrhæo turba Strafæa choro.

Emmericus Zuonarich Sp. & Magni-
fici D. Franc. Nadasdi Alumnus.

A L I V D.

T V Rba nouenarum quid vult sibi fusca Sororum ?
Aut cur pro niueis squalida vela gerit ?
Antea candenti præcingere veste solebat
Tempora : præsentem mœror vbique manet ?
Sed reor Euphrosyna è viuis quod funere rapta est,
Ex humeris nigro tela colore fluit.
Ergò qui lachrymas mæsto non mittit ocello
Ob mortem dominæ, saxeæ corda gerit.
Nam postquam in lucem tres est enixa puellas,
Filiolosq; duos: protinus occubuit.
Illa genus traxit prælustri sanguine auorum,
Semberiæq; domus clara propago fuit.
Nec mirum si nunc generosa palatia luctus,
Aonidesq; sonant Pieridumq; chori.
Namq; hæc legitimi seruabat scœdera lecti
Inuiolata : Horwath dum tibi iuncta fuit.
Hanc quia fata vocant, cœlestibus annue fati.
Sit procul ergo dolor vir **GENEROSE**, tuus.
Quid mortalis homo est ? & quid prognatus ab illo ?
Cuius vita fluit fluminis instar aquæ.
Nam solet umbra fugax raras vt abire sub auras,
Testaque quæ fuerat nunc fabricata, perit:

E 3

Sic fu-

Sic fugis (heu) mortalis homo : quia vita caduca est :

Pulvis es : in cinerem iam rediturus abis.

In casu hoc igitur persta GENEROSE Patrone,

In DOMINOQUE loca spemque fidemq; tuam.

Matthias Siwsko. Sp. & Magnifici

D. Francisci Nadasdi Alumnus.

ALIVD.

CVM Status est rerum seriesq; incertior aura,
Heu misero impendet quanta ruina homini ?

Cur non, ô superi, manet immotumq; ratumq;.

Hæc quicquid mundi machina vasta capit ?

Cerne modò vitæ quàm cædo volubilis erret,

Pectore quem condit turba pusilla suo.

Mors etenim sine lege nouissima sæuit in omnes,

Et solet extremos annumerare dies.

Aspicit ad nullos eius violentia honores,

Nec curam vllius nobilitatis habet.

Ecquid plura moror ? redeat in castra triumphi

Victoris, quotquot scit generare solum.

Pars mundi cui nulla vacat, sed tota tenetur

Terra eius, tamen hunc sub sua iura trahit.

Parcere non annis grauib; nouit nec Ephebis,

Non etiam à forma continet illa manus.

Sic quoq; Semberiana, suis spes vnica natis,

Fida columna viri, morte premita iacet.

Non tenet hoc quisquam quantus dolor inde recurat,

Et sint in vidua tristia signa domus.

Cur fugis Euphrosyne ? quæ te dic causa coegit

Tristis ? te Dea quæ sustulit è medio ?

Cur linquis clarum pietate fideq; maritum ?

Qui sacro plenum numine pectus habet.

Te nati novitas referata volubilis anni

Cur non detinet, & cætera turba mouet ?

Gaudia

Gaudia nulla tuis præsto sunt, nulla voluptas

Esse potest, viuus spirat in ore dolor.

Extinctam dulcis sæuo illam funere coniux

Deflet, nec cessant imbre madere genæ.

Ingemit & proles tristis, quàm mille gementem

Circum errant famulæ per lata tecta domus

Ac Dominum largo gemitu & clamore sequuntur,

Amissam & Dominam voce gemente vocant.

Hinc sequitur cæcus procerum matrumq; potentum

Alter, qui luctum pectore, mente, fouet:

Candida nec crudo sublucent ora rubore,

Forma noui veluti marmoris esse solet.

Deflent Pierides, charites, Driadesque puellæ,

Fletque Medusæo dedira turba vado.

Ipsæ velut celsæ gemuissent culmine montis

Carpatus, horrificas extulit inde comas.

Et velut in lachrymas resolutus, gurgite vasto

Stridentes fudit Poprad amænus aquas.

Prodiit hæc quoniam clarâ de stirpe virorum,

Et decus & facti gloria magna sui est.

Innocuè vixit coluitque hæc labe remora,

Officiis homines & pietate Deum.

Prompta fuit selsis semper succurrere rebus.

Sic Musis etiam quæ meruere, tulit.

Contulit hoc illi naturæ nobile culmen,

Vt possit veris semper adesse bonis.

Hæc grauis, hæc pia sic etiam integritatis amatrix,

Donec in illius corpore sensus erat.

O quam sæpè suis reducem illam somnia fingent,

Conspectu oprabunt colloquioque frui.

Vos equidem fletis, sed nil iuuat : ite querelæ,

Defunctæ potius molliter ossa cubent.

Namque Deo Patri in cunctis parere necesse est,

Si qua facit, iusta is cum ratione facit.

Quicumq; ergò vides tumulum dic ossa quiescant,

Vltima dum summum finiet hora diem.

Vt

Vt veniente Dei nato acceptissima fiat

Hospes, dum referet gaudia summa poli.

Ladislaus Bartholomæi Turocensis,

Horuathianus Alumnus.

ALIVD.

VT non perpetuò lux vnica splendet in orbe,
Sed veniunt vno mille abeunte dies.
Guttaq; ceu nunquam de nubibus vna solutis
Decidit, hanc plures quin comitentur aquæ.
Sic hominum præfens fatis vrgetur acerbis
Vnum alio semper, vita, premente malo.
Quam primùm charæ prodit genitricis ab aluo,
Plena malæ tantum tempora cladis habet.
Nunc mortis, nunc est morborum obiecta ruinis,
Nunc alias miserè fert labefacta vices.
Hic metuit patriæ cædem, hic incendia, terra,
Hic timer horrendi bella cruenta Getæ.
Quare aliud tanta nil tempestate malorum,
Mortales penitus, quo releuentur, habent,
Quàm placidam mœstæ metam contingere vitæ,
Tristis & inuisum linquere lucis onus.
Nil siquidem est aliud maturæ vsura senectæ,
Quàm grauis & longi dura catena mali.
Ergò tori consors quod te iam fida maritum
Deferit, & lecti pignora chara tui,
HEROS, ne nimium magno frangere dolore,
Sed forti tantum pectore vince malum.
Hactenus officij partes lugendo peractæ,
Nunc tibi spe saltem damna leuanda manent.
Non absumpta tori periit, sed mortua, consors,
Angelicis viuut consociata choris.
Dulce mori, pulchrumq; pia succumbere morte,
Vita quibus magni causa doloris erat.

Præstat

Præstat enim in gelido componere membra sepulchro.

Quàm fera falcari bella videre Getæ.

Præstat & optatas patriæ contingere sedes,

Quàm mala crudeli vincla sub hoste pati.

Cur fles? cur lachrymis cur tristitia contrahis ora?

Quin magis in **CHRISTO** hanc spem Generose foues:

Quòd, quæ nunc moriens vitæ discedit ab usu,

Hanc iterum **CHRISTI** surgere coget amor.

Melchior Verefs Horuathianus Alumnus.

ALIVD.

EST vita hæc similis bullæ quæ turget in vnda
Et fumo, in ventos qui resolutus, abit.
Euphrosyna id semper reputans pia fidaq; Stanfith
Gregorij consors, coniugijq; salus:
Iussa Dei coluit sacris quoq; dedita curis
Nil habuit verâ religione prius.
Hinc mores prauos & turpia facta perosa,
Ad laudes studium contulit omne Dei.
Curaq; prima fuit, primis formaret ab annis
Natos, vt colerent dicta sacrata Patris.
Immensum quare, Fautor Generose, dolorem
Ponere, vosq; adeò pignora chara iuuat.
Nam gremio Christi nunc morte soluta quiescit,
In quo spes semper fixa salutis erat.

Thomas Lang Barrphensis.

ALIVD.

HEV mihi quàm nulla mors est medicabilis arte,
Ius in mortales cûi dedit acre **DEVS**.
Non parcit celso regum de stemmate natis,
Induperatoris nec timet illa manus.
Aequè etiam occumbunt Generoso à sanguine creti,
Quàm quos paupertas dura subinde premit.

F

En quoq;

En quoq; Gregorij nuper suauissima coniux,
 Præproperè clausit funere rapta diem.
 Lucida quinq; hæc vix placidi lustra egerat æui,
 Et ramen ante dies funere rapta fugit.
 Heu quem Gregorio mors attulit ista dolorem?
 Quas lachrymas natis filioli tulit?
 Sed quia supremi Patris fuit ista voluntas
 Clauderet vt summum morte soluta diem,
 Lumina ne nimium lachrymis spargatis amici,
 Nam contra arbitrium non licet ire Dei
 Cum Iobo potius celebri dicatis, amici,
 Quæ dedit omnipotens abstulit illa **DEVS**.
 Eius in æternos celebretur gloria soles
 In laudem domini nos decet esse pios.
 Nestoreos nobis si viuere detur in annos,
 Mortis communem cogimur ire viam
 Tu quisquis legis hæc oculo properante viator,
 Dicito mortalem te quoq; : vade, vale.
 Ioannes Matern Cassouienfis.

ALIVD.

E S S E quid hoc dicam, quod sic concurrat in vnum
 Turba frequens corpus, tristitiamq; gerit?
 Illustri coeunt generis de sanguine nati,
 Spargentes lachrymis, fæmina virque genas.
 Conueniunt iuuenes scedantes lumina guttis,
 Ingenui ciues, virgineumq; decus.
 Desine, restat iter, cui longum, chare viator,
 Quærere, quæ cunctos iam bene nosse liquet.
 Euphrosyna illustri generis de stemmate nata,
 Gregorij coniux atq; marita, tori,
 Ad sacri fertur penetralia candida templi,
 Nempe vt condatur morte peremta solo.
 Quæ quamuis fuerat generoso sanguine creta,
 Ornauit morum nobilitate genus,

In fa-

In famulas eadem clemens, veniæque parata,
 Nec pia pauperibus dextra negabat opem.
 Non probitate minor fuerat quam sancta Rebecca,
 Sincero metuens corde statuta Dei.
 Ergo funestæ post tristia funera mortis,
 Læticia fruitur colloquioque Dei.
 At tu qui transis animo perpende viator,
 Mortis aditurum te quoque fata, vale.
 Paulus Szentiwanus puer Nobilis
 secundæ classis Discip: f.

ALIVD.

F L Ete Deæ, lugete Deæ, quæcunque Nerenfis;
 Incolitis passim paruula tecta scholæ.
 Flete viri, lugete viri, lugete Magistri,
 Qui regitis nostræ frena tenella scholæ.
 Fleto cohors lepidis lugèque addicta camænis,
 Et quisquis Strazæ limina docta colit.
 Gregorij coniux etenim pia vestra patrona
 Heu nimis inuisa morte perempta cadit.
 Conspicitis vester tristetur vt ille patronus,
 Cui reperire pacem pannona terra nequit,
 Quod coniux superas animam spirauit in auras
 Ingenuæ fuerat, quæ pietatis amans.
 Illa quidem Sanctos inter lætissima cætus
 Gaudet, & æternum tollit ad astra **DEVM**.
 Vos autem orbatos tanta pietate patrona,
 Fas est tristitiæ signa referre nouæ.
 Ladislaus Poturnaij puer Nobilis se-
 cundæ classis discipulus f.

ALIVD.

S Emine ab humano quisquis generatus in orbe est,
 Cogitur is mortis succubuisse iugo. F 2 Omnes

Omnes namque sumus peccato obnoxij : & omni
 Nullus in hoc mundo labe carere potest.
 Ergò quod coniunx HORVATHI chara subiuit
 Mortem, mirari desine quisquis ades.
 Desine mirari lachrymasque effundere largas,
 SEMBERIAE quisquis sanguine iunctus eras.
 Flereq; tu cessa charam Generose maritam,
 Vosque pri EUPHROSYNÆ pignora parua tori.
 Quin potius postquam transibitis ista legendo,
 Carmina : nos eadem, dicite, fata manent.
 Factum à Valentino Berzowiczi Nobili
 adolescenti secundæ classis auditore.

ALIVD.

EUPHROSYNAIN terris virtutibus, ore, fideque
 Illustris : cœlis clarior en fueris.
 Nosti etenim Christum Dominum, qui luce beatâ
 Atq; fide claros iustificante facit.
 Iacobus Cornerus Landesbergensis
 Neomarchicus ad præscriptum præcep:

ALIVD.

CAETERA qui spectas istas quoque, chare viator,
 Spectato paruas perlegitoque notas
 Hic iacet Euphrosyne generoso stemmate nata,
 Quæ fuerat magna nobilitate fata.
 Gregorij fuerat thalami quæ florida consors
 Cui genuit natos filiolasq; pias.
 Illa piam solita est semper traducere vitam,
 Fouit Straſæas ex pietate Deas.
 Ergò eius nomen meritò celebratur in orbe:
 Spiritus ætherei viuit in axe poli.
 Michael Berzowiczi puer Nobilis
 secundæ classis auditor Straſæ.

ORATIO AD FVNVS
 MAGNIFICI ET GE-
 NEROSI DOMINI, D. GREGORII
 HORVATH, STANSITH, Baronis de Gradecz, Do-
 mini in Neërer, &c. qui cùm die 4. Ianuarij, Anno
 97. hora 9. vespertina piè Christo IESV Saluatori
 suo, animam reddidisset, die 19. Ianuarij, Cal.
 veteris, in Neërer solenni modo ter-
 ræ est mandatus.

Dicere me in hoc amplissimo confes-
 su vestro, & venerabili conspectu
 conantem, Spect. Magn. Generosi,
 Reuerendi, Nobilissimi, pietate,
 prudentia, doctrina, & humanitate
 spectatissimi viri: partim luctus & lachrymæ pro-
 hibent: partim verò rei negotiiq; deterret ma-
 gnitudo. Hodie enim dies est 62. cùm Genero-
 sam & Nobiliss. Matronam, Dominam Euphro-
 synam Semberi domus huius oculum & alterum
 quasi pedem hoc loco, hoc vultu, hac miserabili
 voce luximus: vbi nequidem opinio nobis erat,
 secuturum tam repenti firmioribus annis Mari-
 tum, M. & Generosum D. Gregorium: Sed ecce
 is sequitur, qui domus huius caput erat, qui cor,
 qui columna, cui tota domus huius structura in-
 nitebatur: Qui inopinatus planè casus, cùm non-
 nihil iam sopitum, iterum excitauerit dolorem,
 F 3 quem-

quemq; dies penè sanauerat, refricuerit: in quo
tantum roboris esse possit, vt acerbitem hanc
tàm grauem, tamq; difficilem ferre possit? quis
dolore non frangatur! succumbat! contabescat!
quis non per lachrymarum vim obmutescat! aut
cuius animus dolore perculsus non ita cadat, vt
nulla res eū ad æquitatem possit attollere! quem
hæc mœsti vestri confessus noua forma, & Domini
& Patroni optimi desiderium non angat! dicen-
tem non retardet! Rei verò negotiūq; magnitudo
tanta est, vt, si vt opum & potentia, ita eruditio-
nis ac sapientia hæredes à magnis & præclaris vi-
ris institui possent, is demum Magn. & Generoso
Domino nostro, cui hodie iusta facimus, idoneus
laudator reperiretur, quem ipse sibi earum virtu-
tum successorem esse atq; hæredem voluisset.
Nam nec in quo amplior & vberior omnium lau-
dandarum disciplinarum seges effloruerit, nec in
quo vis & copia dicendi maior, quàm in eo exti-
terit, ex omni memoria nostra (quod quorundam
tamen venia dixerim) vix deligi quisquam po-
test! Quæ quidem mihi causæ sunt, per quas ma-
ius & difficilius onus me recepisse video, in hoc
ornatissimo confessu, de laudibus ipsius verba fa-
ciendi. Verum ipse me redarguo, & animum qui
subinde recurrit ad funus, ad Panegyricum reuo-
co, vt non tàm lamentationi quàm laudationi O-
ratio deferuiat: Siquidem mea me aliquot ab
hinc

hinc annis suscepta aduersus eum obseruantia, vt
id facerem adduxit: & eorum quorum imperi-
um detrectare non poteram, autoritas coegit: i-
psa etiam quòd vix dictu credibile est, leuamen-
to mihi atq; solatio est, difficultas.

Sed quoniam & multa mihi & præclara dicen-
da sunt, eaq; in vnus semihoræ curriculum omnia
concludenda ad ipsas res veniam, neq; commit-
tam, vt ex tam breui tempore pars à me vlla in re-
bus non necessariis consumpta videatur: Vobis
autem (corona ornatissima) pium quidem est lu-
gere mortuum: audire verò quæ vos imitari de-
ceat dignum & salutare: & Deo Opt: M. hæc no-
stra commemoratio quam fletus gloriosior. Dum
enim pietatem pientissimè demortui Domini
collaudamus, Dei benignitatem prædicamus &
numen: non solum quod fessum iam, & pertæsum
huius vitæ, ad beatæ societatis tranquillitatem ex
hac colluie, hisq; ærumnis euocârit: sed multò
etiam magis quod in eodem hominis Christiani
quasi formam quandam & imaginem effinxerit,
virtutesq; expresserit non paucas, quarum memo-
ria posteris quoq; præluceret. De quibus demor-
tui nostri laudibus, dum ego, de quo ille semper
optimè est meritis, dicere pertimesco: vnum il-
lud me recreat ac reficit, quod eius res gestæ tam il-
lustres tamq; peruagatæ sunt, tamq; sua ipsæ luce
splendescunt, vt non tam amplificandi quam per-
censendi,

consensendi, nec exornantis, sed indicantis munus
expolcant.

Verum unde primum hæc mea proficiscetur
oratio? Nihil hic dicam de ortu ipsius & origine:
quam quidem traxit à fortissimo Heroe & D. Do-
mino Marco HORVATH, patre optimo, qui ob
res feliciter simul & fortiter ad Sigethum gestas
Magnatibus Inclyti Vngariæ regni & proceribus,
Baronibus inquam, à Sacratiss. Cæsarea Maiesta-
te, Inuictiss. & semper Augusto Imperatore Fer-
dinando (quem honoris causa nomino) est ascri-
ptus: aliisq; præterea & donis & bonis ornatus.
Nihil etiam dicam de demortui huius Domini
nostri Gregorij, adolescentis ingenio atq; indole,
quæ perinde ac ver nouum, reliquum vitæ pro-
uentum denunciauit vberimum. Transegit au-
tem magnam istius ætatis partem, cum Spectabili
& Magnifico Heroe & D. Domino Francisco de
Nadasd, tum sibi æquali: qui huius rei testis nobis
esse locupletissimus potest. Nam vt primum ab
iis artibus quibus ætas puerilis ad humanitatem
informari solet, ad grauiora studia se cōtulit, cele-
riter antecellere omnibus ingenij gloria contigit.
Nihil etiam dicam de benè morata ipsius iuuentu-
te! Nihil de insigni apud Argentoratenses, & in a-
liis etiam celeberrimis Germaniæ, Italiæ, Galliæq;
scholis, discendi studio: apud quos ita semper est
versatus, vt celebritas & fama ingenij ipsius o-
mnium

mnium expectationem superaret: omnesque, qui
aliquid de ingeniis iudicare poterant, cognitione
eum sua atq; conuersatione dignum iudicarent.
Viuebat temporibus illis cum Iohanne illo Stur-
mio, Oratore apud Argentoratenses celeberrimo:
Viuebat cum D. Doctore Pappo, Theologo summo:
Viuebat cum Theophilo Golio, philosopho: &
quid opus est verbis? quosuis bonos cum consue-
tudine deuinctos sibi teneret, summo afficiebatur
honore ab omnibus. Nihil dicam de constantio-
re iam ætate, quam per medias laudes ad hono-
rum omnium & publicorum munerum functio-
nem euexit. Peragrata enim Germania, Italia, Sa-
baudia, Gallia, aliisque nationibus, cum paternos
lares iterum salutasset, summi quidam viri, qui
consilio & autoritate plurimum valebant, au-
lam Cæsaream eum sequi voluerunt: quem qui-
dem honorem facile impetrasset: cum quod per se
dignus videbatur: tum gratia eorum, qui huius ei
erant Consilij Autores. At verò ipse pro singula-
ri ingenij sui industria, suas certas causas, easque
non contemnendas, perpendens, intra priuatos
parietes latere maluit: Iuxta illud Poëtæ: Benè
qui latuit, benè vixit, & intra Fortunam debet quis-
que manere suam. Semper autem & vbiuis, quàm
insigne fuerit sui ordinis hominibus virtutis, in-
tegritatis, prudentiæ, Sobrietatis documentum,
adhuc prædicant Itali, admirantur Galli, com-
mendant

mendant Germani, fatentur Vngari, & alij finitimi populi: quorum ipse omnium eleganter potuit, & expeditè lingua loqui: iisq̃ue fidem suam, solertiam atq̃ue integritatem manifestissimis argumentis comprobauit.

His instructus artibus, his præfidiis munitus, quid mirum est, Magn: Gener: & Egregij Domini, si vestrum omnium, maiorene dicam consensione an celeritate renunciatus est, inclyti huius Comitatus Scepusiensis superiorib⁹ annis VICECOMES. Quant⁹, Deum immortalem, tunc fuit totius Nobilitatis consensus? quā effusa omnium ordinum voluptas? quā illustre quasi signum omnibus ad bene sperandum de totius Comitatus negotiis videbatur esse sublatum! Neq̃; verò spem de se conceptam, Gregorius hic noster sefellit: cœpit enim in ones officij sui partes ita excubare, vt quod nomine præsefererat, id certis rerum ac factorum firmaret euentis. Animaduertebat ea, quæ Remp. concernebant, partim ruinam minari, partim solida adhuc esse, & firma stare: Hęc salua & integra, facta, inquam, & recta custodiuit: illa salutariconsilio, operaq̃; & studio fideli fulciuit, restituit, promouit. Quæ omnia quia notiora Vobis sunt, quā vt reperti debeant, ego etiam si longiorem enumerationem instituerem, nihil aliud præstitisse videar, quā vt summi huius viri laudes inopia dicendi detere- rem: hoc Encomio omisso, ad pietatis studium, quod

quod in ipso erat singulare & admirandum, orationem conuertam.

At verò verbis exprimi satis non potest, quam incenso semper studio, erga veram, veram inquam, Religionem fuerit affectus! Huius fundamentum, quia, non in rationis humanæ acumine, sed sacra scriptura, quærendum esse, piè sciebat, dies propè & noctes in legendis S. Bibliis consumpsit: vnde id est consecutus, vt textum Biblicum ita sibi reddiderit familiarem, vt quotiescunq̃; vsus postularet, ex meris sacrae Scripturae testimoniis orationes instituerit: literas ad Amicos formârit: & ad quas- cunque quæstiones expeditissimè ex sacra scriptura responderit: aduersarios refutauerit: minus dextrè citantem obseruârît, correxerit, emendârît: qua quidem in parte optimo mihi iure cum Alphonso Castiliæ Rege comparandus esse videtur, qui Biblia sacra perlegendo quatuordecies absoluisse fertur. Sacramenta quoque ita reuerenter habuit, vt ternis quibuslibet, aut quaternis septimanis sacra Domini Coena vteretur: eiusque se vsu mirum in modum recreari & confirmari, a pertis verbis testaretur: & eos quos in hac pietatis Christianæ parte negligentiores videret, improbaret.

Propagandæ verò sanæ religionis studio ita flagrauit, vt nemo vnquam magis. Cum enim videret multos calumniis & conuitiis aduersarios refutatu- ros, sæpe plus cladis quā prædę retulisse,

eaque ratione ipsam etiam sanam religionem male audire coepisse: aliam sibi pugnandi rationem putauit ineundam: parcendum conuitiis: abstinendum à calumniis: ad probitatis & eruditio- nis arces atque præsidia confugiendum: nec scom- matibus sed sapientia decernendum: adolescentes, educandos, erudiendos, qui bene viuendo postea, disputandoque cū contradicentibus conferrent, ut quos neque exempla mouerēt, sapiens debellaret Di- spulator, & quo vis non posset, penetraret ratio. Cuius quidem rei causa, Gymnasium hoc Neëren- se, in quo iam nos quoque militamus, non sine maxi- mo sumptu annuo sustentauit: & non solum doctos viros, quorum opera in hoc suo proposito uti pos- set, aliunde aduocauit, liberaliter fouit, promouit: verum ipse etiam, nouo quodam exemplo, in Dia- lecticis, Rhetoricis & Ethicis præceptis feliciter iuuentutē erudiuit: accutissimèque de materiis The- ologicis disputauit: & quod maius est, tres eru- ditos Tractatus contra hæresin Sacramentariam, in specie contra Sebastianum Lamium Turbatorem Ecclesiæ Kaismarcensis, bene magno cum iudicio conscriptos, euulgauit.

O admirabilem igitur viri sapientiam: ô in- uentum salutare! ô liberalitatem liberalissimam. Frémat licet Orcus: infaniet Caluinus: debacche- tur Zuinglius: furiet vicinus Lamius: rumpantur horum discipuli: aliud cudant Euangelium: no-

uos in

uos inuehant Christos: vnus vos lacerat, ô no- cturni prædones, vnus vos cruentat hic noster Gregorius: qui excitato per hæc Vngariæ par- tes iuuenum seminario, tanquam aggere fidei, vi- as vestris satellitiis interclusit: vestris vos impli- cuit retibus: & intra fines vestros, suis vos Alu- mnis oppugnauit! oppugnat, oppugnabit. O ergo virum omni prædicatione dignissimum: cuius nobis quoties memoria occurrit, toties de studio ipsius & zelo erga veram religionem, toties de sin- gulari sapientia ipsius cogitandum: qua non so- lum ætatis nostræ portenta, sed priscos etiam Ne- sterianos, Eutychetis & similia monstra refutauit atque confecit: id quod ex scriptis ipsius, quorum iam antè facta est mentio, quæque publicè extant, luce meridiana, omnibus rectè iudicantibus, est clarius.

Verum enim uerò quamadmodum contra ve- ritatis hostes ea qua debuit fide, duce scripturâ, acerrimè semper depugnauit: ita domi quoque, & inter eos qui orthodoxis se annumerari vole- bant, ut omnia ordine & decenter, ut Apostolus inquit, fierent, elaborauit: eaque quæ vel populi, vel falsorum fratrum vitio dilapla iam defluxe- rant, quantum in ipso fuit, restitui exoptauit. Quam simplici candore, ceremonias Ecclesiasti- cas, à superstitione alienas, fartas voluit atque te- ctas seruatas! de quo quidem ipso proposito,

G 3

paucis

paucis ante obitum diebus, Tractatum, eumq; typis euulgandum, conscripsit! Mitto quot ipse Ecclesiis & Scholis consilium rogatus fideliter adfuerit: cuius rei testes esse ciuitates in vicinia multæ: ex Nobilitate, si res ita postularet, plurimi possent: verum ne patientissimis vestris auribus abuti videar hic iam plura non dicam: quemadmodum eam ipsam etiam ob causam de mansuetudine eius priuata, tranquillitatis amore, quietisque consiliis agere prohibemur.

Præcipuam autem huius nostræ laudationis partem restare video, cum cogitationem ad eorum refero multitudinem, quos ita huius demortui Patroni nostri beneficia deuinxere, ut ei se nec minora nec pauciora, quam parentibus referre testentur. Vultis aliquot hominum ordines, quantum ei debeant, percunctemur! Quid inclytus hic Comitatus Scepusiensis? Quantum hic ei debet? Plura non dicam, quam piam illam bonorum quorundam vocem, qui ubi de morte Herois huius cognouissent, *COLUMNAM* comitatus concidisse apertis verbis sunt testati. Hic verò quis quis æquus esse voles æstimator, nonne quo in numero apud Comitatum fuerit, & quid ille se ei debere fateatur, nonne cognoscis! Nega si potes, columna alicuius ædificii collapsa, ædificium ipsum ruinæ non esse obnoxium! At hic Dominus Gregorius, columna comitatus, concidit. Agnosce er-

sce ergò qui vir fuerit: & ut mala maiora Deus à nobis clementer auertat, nobiscum deprecare. Quid autem de illis dicam, qui Musarum castra sequuntur? Hi verò plurimum ei debent: quippe quos, quibus potuit modis ornauit, promouit, liberaliter adiuuit: idque paterna sedulitate præstitit, ut ab his qui ex quacunque coeli plaga venientes opem eius implorassent, nihil ad securitatem, nihil ad hospitium, nihil desideraretur ad victum. Quid verò plebei ordinis ei homines? Multa certè & infinita propè hi quoque debent; quos non minus consilio re & opera iuuit: alimentis, vestitum præbuit. Hinc in omni vicinia collachrymatio pauperum, & velut ad commune funus eiulatio: Hinc apud externos liberalitas eius deprædicatur, commendatur. Misericordia viduæ illius quæ Eliam in annonæ caritate sustentauit passim in admiratione est, & prædicatur. At quantula hæc est omnis eius benignitas, si cum huius nostri Domini liberalitate conferatur: circumstantibus iis, in quos quamplurima ab hoc beneficia sunt profecta.

Tendant hic manus suas pupilli, ægrotantes, aduenæ, captiui, quos sæpe liberalitas huius subleuauit: tendant pauperes, quibus sæpe non rogatus munera distribuebat: Tendant manus Scholastici, quos non paucos, vel paupertate pressos, vel parentibus orbatos, vel patria euersa profugos, dum

gos, dum rectè literis & moribus instituerentur, attributo stipendio sustentauit. Tendant manus omnes omnium literatorum ordines: de quibus singulis etsi dicere non vacat, mihi tamen nequeo temperare, quin meo & reliquorum Docentium in Schola nostra & discentium nomine, qui voces suas in mea vnus lingua sitas esse percipiunt, immortales agam gratias, beneuolentissimo patrono, cuius liberali manu ornati sumus: tutela ac praesidio defensi: auctoritate communiti: ope ac facultatibus recreati: & in hoc loco extructo Gymnasio, longè plus quam meremur, honestati: & tandem multiplici beneficiorum genere subleuati.

Ob enumeratas igitur multasque alias dotes, etsi nobis qui annos viuere debebat Nestorios dignus videbatur: tamen quia ipse quoque homo peccator natus erat, stipendium autem peccati, vt Apostolus inquit, mors est: ex communi illa moriendi necessitate non potuit esse exemptus: Omnibus scilicet (secundam Poëtam Horatium) quicunque terræ munere vescimur, enauiganda, siue Reges, siue inopes erimus coloni. Eius rei exemplum quoque in hoc de mortuo Domino nostro habemus, qui vbi 26. Decembr: Anno 96. in morbum incidisset, mortalitatis suæ memor cum Deo imprimis reconciliari voluit. Etsi enim paucis diebus antè, sacra coena usus erat, tamen sequenti mox die, audita prius, hoc ipso in loco, con-

cione,

cione, præcedente Confessione & Absolutione, sacrae Coenæ usum iterauit: omnesque res suas, vota, sermones, ita composuit, vt cuperet dissolui & esse cum Christo. Aduocauit etiam omnes liberos & deuota oratione, nobis videntibus & audientibus, eisdem benè dixit: Ratione & sensibus omnibus ad finem vsque vitæ usus, nisi quod ultimis horis sermo videbatur difficilior. Interrogatus à Re. Domino Paulo Pastore Georgi montano, cui animam suam commendaret, respondit Deo, & Saluatori meo, præterea nemini. Cumque nos, qui tum aderamus, extremam iam eius horam aduentasse videremus, flexis genibus ad Deum orauimus: inter quas ipsas preces nostras piè placideq; hora 9. vespertina, die 4. Ianu: Anno 97. obdormiuit. Cui cum vestitum quo indueretur inquireremus, in quotidiana eius veste, libellum de Arte benè moriendi inuenimus: argumentum nimirum indubitatum animi prompti ad mortem atque parati.

O ergò anima beata! Enauigasti tandem ex terrarum Syrtibus, & vitæ huius Scopulos prætervecta in optatissimo portu conquiescis. Multa nobis reliquisti, quæ collaudemus: multa quæ imitemur: laboris tolerantiam: indefessam operam in cognoscendis transigendisq; negotiis: singulari comitate conditam grauitatem: amplificandæ verè Religionis studium: frugalitatem: parsimoni-

H

simoni-

simoniam: pietatem in orando Deo: in procu-
 randis sacris assiduitatem: æquitatem iudicio-
 rum, atq; innocentiam. Ego verò nihil magis ad-
 miror, quàm tuam mansuetudinem, nullis labe-
 factatam offensionibus, & inauditam in quibusvis
 rebus moderationem animi: qui intemperantiam
 oderis & insolentiam: nullo honoris culmine,
 nullis adulatorum vocibus es elatus. Rerum ni-
 mirum humanarum imbecillitatem cogitabas,
 inconstantiam, fragilitatem, & ad futurum extre-
 mum diem respiciebas, quo quicquid vspiam ho-
 noris, gloriæ, & celebritatis est, euanesceret. Te
 hodie vidimus exanimem, redactum in aliorum
 mortalium ordinem, in feretro iacentem, & de
 mundi huius gloria in tumulum abiectum: ad hunc
 scopulum, quæcunq; admirantur homines, illisa
 franguntur: in hanc conditionem ac solitudinem
 redigendum quicquid in mortalium oculis enite-
 scit. Continenter piè viuenti norma mors est:
 nec vitæ stadium rectè decurrit, qui in stadij me-
 tas aspectum non defigit: Hæc laus, hic sapi-
 entia est apex, ea viuentem appete-
 re, quæ morienti forent ap-
 petenda.

D I X I.

E P I C E D I A
 IN OBITVM MAGNI-
 FICI ET GENEROSI DOMINI, Dñi.
 GREGORII HORVATH, Stanfith, Baronis de Gra-
 decz, &c. Musarum Patroni summi & diuini: qui
 cum insigni rei literariæ, in his partibus, iactura 4.
 die Ianuarij Anno 97. ex mortali hac vita, in
 societatem gaudij cœlestis transmi-
 grauit: à variis scripta.



Orwathia stirpis præclarum lumen ademptum
 Gregorium Stanfith, carmina nostra gemunt.
 Natus is est forti, te Stanfith MARCE. parente,
 Virtutem historiæ cuius ad astra ferunt.

Fortis erat Marcus, bello quoq; viuida virtus:

Gregorius miles, te duce Christe, vigil.

Cæsareo Genitor prostrauerat ense Tyrannos:

Hic gladio Hæreticos, maxime Christe, tuo.

Beza mali princeps Caluini dogmatis audax,

Sensisti Gregorij dicta seuera mei.

Cum iuuenis tecum *πρι δειπνῶν* disceputaret

Genuæ: tuq; malo in dogmate victus eras.

Quid referam (insandum) de vobis: quæ modo Christi

In Regno hoc cætum, Cinglica turba, grauas?

Nonne pius Stanfith literis te & voce refutat?

Nonne Duce hoc claro, Cinglica turba, iaces?

O Deus Horwathium conserues stemma, regasq;

A te vera salus non aliunde venit.

Cedeq; Balthasari, da Marco Gregorianis,

Vestigiis patriis figere, Christe, pedes.

Seuerinus Sculteti, Pastor Ecclesiæ Barrph.

& quinq; liber. Ciuit. in superiori Vngaria.

Senior.

EPITAPHIVM.

NON habitura fidem est, nisi stet pro teste sepulchrum
 Posteritas, tegat hic quam bona multa lapis.
 Gregorius iacet Heroum & pietatis imago:
 Maximus ille armis, maximus ille toga.
 Ille potens armis dum Caluino arma mouebat,
 Ille toga placidus, dum toga sumpta, fuit.
 Ecquis in Hungaridum tellure potentius Artes
 Nutriuit, propriis nutibus, ære, fide?
 Quis melius Christum coluit dum vita manebat?
 Aoniiue chori gloria maior erat?
 Illum auditorem templis sacra concio vidit:
 Et vidit dantem concio sacra preces.
 Fouit amore Deum: miseros ope iuuat. & ingens
 Magnificæ columen Nobilitatis erat.
 Ergo Gregorij poterit nonesse sepultum,
 Nec mersum Strygia nobile nomen aqua.
 Toto, dum stabunt hæc templa, legetur in æuo,
 Et fiet nulla posteritate minor.

Leonhardus Mokoschinus Se-
 nior Ecclesiarum Comitatus Lipt:

ALIVD.

Alme pater rerum, summi moderator olympi:
 Tuq; Deus Fili: Spiritus alme Deus:
 Te precor humani generis miseresce laborum
 Afflicto parcas, Iuppiter alme, gregi.
 Hostis adest Turcus toto furibundus in orbe,
 Exitium nobis perniciemque parans.
 Aras conuellit sacras: tua templa prophanat:
 Plectimur ah miseri: ah indiga turba sumus.
 Multa Dei verbum deprauant dogmata purum:
 Dæmonis instinctu dogmata praua sonant,

Beza

Beza est: Caluinusque: impuro Zuinglius ore:
 Fallax Tossanus: frausque, Danæ, tua.
 Sunt infinitæ sectæ, totumque per orbem
 Impia, postremo hoc tempore, bella fremunt.
 Nullus adeit finis: Sæuus cui Marsque pepercit,
 Cui sectæ: huic affert inuida Parca manus.
 Parce Deus, nostri mœroris publica causa est,
 Flemus in erepro publica damna bono.
 Publica damna puto: clarorum fata virorum,
 E quorum studiis commoda mille fluunt.
 Qualis & est nobis ereptus: causa dolendi
 Hinc manat cunctis, publica causa mali.
 Gregorius quoniam clausit sua, funere, fata,
 Horuath, quem tulerat Pannonis ora Virum.
 Vir grauis eloquio, doctrina clarus in omni,
 Dignus viuendo vincere Matthusalem.
 Cura fuit solers diuinum inquirere verbum
 Falsa & scrutari dogmata cura fuit.
 Nempe vt monstratis errorum fontibus, illis
 Continuò in promptu certa medela foret.
 Quæque erat à teneris æternæ cura salutis,
 Hæc quoque permansit dum pia vita fuit.
 Legit enim vigili studio sacra BIBLIA, legit:
 Atque, HVNNI, voluit viuida scripta tua.
 Germanus scripsit quos PHOENIX, nempe LVTHERVVS
 Possedit summa religione TOMOS.
 Hinc ceu conspicitur nunquam sine fructibus arbor:
 Sic eius clarè conspicienda fides.
 Sique detur nostris Meritis possessio cœli:
 Cœlorum dicas promeruisse domum.
 Lætus opem misero tulit, auxiliumque negabat
 Nulli: qua potuit parte iuuare, tulit.
 Quid? quod Præconum, qui Christi sacra ministrant,
 Patronus, tutor? quod Pater ipse fuit?

H 3

Hos

Hos aluit, fouit, iuuat, promouit, honore
 Præuenit, texit, contribuitque bona.
 Et quis tot posset, præclaro in corpore dotes,
 Vel quis quæ gessit commemorare bona?
 Quid iuuat hoc dices? quid tanta scientia prodest?
 Quàm fuit? an nunc est puluis & umbra minus?
 An minus absumi statuis putredine corpus?
 Quod gelida tectum nunc requiescit humo?
 Non minus: ast animam mihi terque quaterque beatam,
 Quæ nunc cœlorum gaudia summa tenet.
 Quæ reliquas animas inter, ceu sydera cœlo
 Lucet, proque bonis præmia digna capit.
 Ergo anima ô felix requies cui parta: quiete
 Vtere: & ambiguus exue te studiis.
 Ipsa quies Deus est: Deus est & vita bonumque,
 Vita bonumque simul: vtere utroq; simul.
 Exutusq; hominum curis, rebusque caducis
 HORVATH æterno ritè fruire bono.
 Nos memores sancti studii sanctique laboris
 Dicemus laudes GREGORIANE tuas.

M. Nicolaus Erhardus ex Dal-
 heim Palatinorum R. G. N.

QVERELA
 ECCLESIAE IMMA-
 TVRVM OBITVM MAGNIFICI
 atq; Generosi Domini GREGORII HOR-
 VATH deplorantis.

O Pater, alme pater, nec non fidissime Rector,
 Israël currus, Dux simul atque pater.
 Cur ita festinas, finem quid temporis ante
 Concedens fati, pergis ab orbe procul?

Cur ne

Cur me, quæso, tui tanta dulcedine priuas
 Conspectus, quo nil gratius vsque fuit?
 Tu mihi post Christum fueras spes certa salutis,
 Tu mihi præsidium, portus, & anchora eras.
 Candida ad vsque fui, primo ceu Lucifer ortu
 Vernabat facies flore venusta suo.
 Per te abstergebam maculas de corpore turpes,
 Rarus in egregio pectore næuus erat.
 Me quoties peteret duri violentia fati,
 Aut capiti instaret sæua procella meo.
 Præstò aderas, doctus nexas dissoluere fraudes,
 Eminus inq; hostis tela referre caput.
 Heu mihi nunc subito quantam sum passa ruinam:
 Spes abiit, rapidis perdita mergor aquis.
 Non video quo iam possim consistere portu,
 Aut quo duntaxat tuta manere loco.
 Quis mihi traducet lapsas in pristina vires?
 Talia quis facili damna leuabit ope?
 Sit licet ipse sua præsens hic arte Machaon
 Vix tamen optatam ferre valebit opem.
 Nec fati hoc, alicui leue quod fortasse videtur,
 Nî mala restarent plura ferenda mihi.
 Exemplis moueor tales per sæpe ruinas,
 Congeriem secum sustinuisse mali.
 Conuerter quocunque loci tua lumina, fato
 Horrendum dices omen inesse meo.
 Quisque suas sibi res tantùm proponit agendas
 Commoueat ratio, quem mea nullus erit.
 Quin etiam quibus hoc fuerat præstare facultas
 Gaudent officij non meminisse sui.
 O maria, ô tellus, lapides, ô sydera, cœlum,
 Quisquis & in quoquam corpore sensus inest?
 Cernite, quàm fati ratio mea agatur iniquis,
 Et grauis immineat lerna, videte, mali.
 O si quid lachrymæ, labor, aut mea vota valerent?
 Excirem tumulo mortua membra tuo.

Scili-

Scilicet vt per te transire in pristina, rursus
Atque mihi reddi gloria prima queat.
Spes sed it in ventos, fati nam lege tenemur,
Quæque dies abiit nulla redire potest.

RESPONSIO MORTVI.

PARce tuos nimium maculare, Ecclesia, vultus,
Parce, inquam: lachrymis denique pone modum,
Te licet atque tuam profundas sanguine vitam,
Non potes instantis vincere iura necis.
Mortalis fueram, mortali sanguine natus,
Mortis eò legi subiiciendus eram.
Quis fuit humano genitus de sanguine, mortis
Qui potuit duras exuperasse manus?
Vixissem quamuis longæuæ tempora vitæ,
Aut Matthusalis secla nouena Senis?
Me tamen hæc tandem sua sub fera vincla vocasset
Mors, nullis vnquam parcere docta viris.
An tanti vixisse fuit, precor, hæctenus omnis
Anne meo tantum munere nixa salus?
Exiguum satis est, tibi quod præstare dabatur,
Officij fateor futilis vmbra fuit.
Quicquid & vsque tuos collatum, Mater, in vsus
Non meriti fuerat, sed pietatis opus.
O si digna tuis potuissem reddere factis
Præmia, non lentus, crede, fuisset amor.
Quodque sterisse tua me dicis parte, nitore
Atque tuos vultus restituisse suo,
Non mihi sed soli hæc debetur gratia Christo,
Causa mea illius munere tuta fuit.
Anne putas tibi iam fatalem incumbere casum,
E medio quòd sim ductus ad astra tui?
Si fueris sacri circumdata robore verbi
Nil patrio poterit te remouere loco.

Nam

Nam Domini verbum nullo stat mobile casu,
Fine caret, solidum iugiter atque manet.
Omnia quin subito transibunt corpora lapsu
Quicquid & hæc tellus quidquid olympus habet.
Ast verbum, cuius nitèris robore, dium,
Perstabit nullo dissolvente die.
Hoc habeas, omni hoc ratione sequaris: ab isto
Non vnquam latum dimouere pedem.
Hoc ducè, te aduersus nunquam fallacibus armis
Portæ infernales præualuisse queunt?
Dextra Dei angustis non est contracta repaglis,
Est eadem primum quæ fuit ante diem.
Non similem tantum, (quid enim hoc?) sed mittere longè
Maiorem me post est potis ipse Deus.
Hunc modo tu quod agis votis precibusq; frequenter
Non cesses, Mater, sollicitare tuis.
Et licet auxilio spoliata te esse putabis,
A spe ne mentem, ne reuocato tuam.
Ipse suæ Christus veniet de culmine sedis,
Et dabit optatam, cum feret vsus, opem.
Illius auxilio contra omnia tuta manebis,
Hostiles spernes, mente valente, minas.
Ex ore infantum vitam de lacte trahentùm,
Sæpe sibi Dominus promittit honoris opus.
Non metuas rabiem, manibus nec fide Potentum,
Qui præter nomen nil rationis habent.
Fortunam rerum Domino committe tuarum,
Expediat sortes, qua volet ille tuas,
Humanum auxilium quoties cessare videtur,
Tunc Deus ipse suo conspiciendus adest.
Siste igitur lachrymas, siste inquam Mater, obortas,
Te frustra haud maceres: nam reuocare nefas.

ECCLESIA.

I

NON

NON ita me ratio mea iam mouet, ô pia, si te,
 Te propter possent reddere fara mihi
 Colluuius hominum Christi quæ redit honorem
 A Patre quæ Caluo nomina calua gerit.
 Dira tuo cantat capiti, tua busta lacescit,
 Conuitiis famam lædit & vsque tuam.
 Illa tibi (scelus) affingit, quorum pia semper
 Mens etiam secum commemorasse pauer.
 Hæc ut subuertas, solida & ratione refutes
 O vrinam te fas esset adesse mihi.
 Non dubito quin quem viuum rimuisse coacta,
 Nec poterat vultus sustinuisse tuos.
 Hunc quoque se viua Purgantem voce paueret
 Verbaque censeret fulminis esse loco.

MORTVVS.

SPiritui quamuis reditus sub membra daretur :
 Fas foret & cultæ testa redire domus.
 Hoc tamen ut facerem nunquam percellere posset
 Vilius ratio firmaque causa viri.
 Amplius haud mundo sed sanctæ viuo Triadi,
 Quam colui fidei iustificantis ope.
 Conspectu Christi fructu Angelicæque cohortis,
 Quique trophæa canit, suspicio ora, chori.
 Quæ supra captum gustavi pabula verbi
 Nunc plene coelis haurio ab ore Dei
 Cœnâ qui Christi natiuum corpus edatur,
 Verus homo, æternus qui Deus esse queat.
 Vnus & in Trino sit quomodo Trinus in Vno,
 Iam tandem solida percipere arte datur.
 Gaudia nunc capio, soli sit gloria Christo,
 Qualia nullius sunt oculo hausta viri.
 Qualia nec percepta hominis sunt auribus vnquam,
 Prendere nec gremio mens, licet ampla, potest

Nil va-

Nil valet hic mundus, video, nil gloria mundi,
 Cœlesti nullis æquiparanda modis.
 Mene bonis mutare voles cœlestia regna,
 Illis quæ perhibet fama fuisse Midæ?
 Hostica num rabies tanti est, hac arce relicta
 Ut subeam gremium, reprobe munde, tuum?
 Artibus anne nouis hæc gens instare videtur?
 Aut, quæ non olim trita sit, ire viam?
 Patris in hoc Saranæ studiis defixa tenetur
 Illius toram se applicat ingenio,
 Ut Pater ipse fuit primæua ab origine mendax
 Sic soboles simili gaudet abire via.
 Quæ doctrina fuit, quæ mens, sententia, sensus,
 Viuentis, post me scripta relicta docent.
 Cui dederam nomen lustratus flumine sacro,
 Huic studij semper sustinuisse fidem.
 Nomine pro istius (rumpantur ut ilia Codro)
 Hoc gessi semper Martia signa, Duce,
 Vnica cura fuit constanti pectore iussa,
 Ex Israël fontibus hausta, sequi.
 Semper ab humana glossas ratione profectas,
 Peiori duxi, quam canis, esse loco.
 Nil Caluine tuum : nil Zuingli dogma putavi:
 Nil vsu longo, cognite Beza, tuum:
 Non minus auersa fugiebam mente scelestus,
 Quæ latia condit iussa Lycaon humo.
 Quis modus extiterit vitæ ratione peractæ
 Non sunt præsentis commemoranda loco.
 Non modo quos mecum constat vixisse frequenter,
 Aut mea quos habuit ad tria lustra domus:
 Sed quoque tu nosti mentiri nescia Mater,
 Atque alij quorum pectora candor habet.
 Næ quia cura fuit venerandi ad iussa Parentis
 Vsque modum vitæ composuisse meæ:

Quid quærit tandem? me quid gens improla culpat?
 Quæue mihi obiiciat crimina nunquid habet?
 Cur nunquam viuum culpæ aggressa, putauit
 Si tantum factis crimen inesse meis?
 Se potius videat moneo, nâuosque suorum
 Non culpæ alium, quæ facit ipsa, decet.
 Non ego sum quicquam moriens miserabile passus,
 Nec subij æterno triste dolore nefas.
 Aetherei non me percussit fulminis ictus,
 Nec moui noto iurgia scæda Deo.
 Nec, veluti quidam, Christo fera nuncia misi
 Degener, inq; Arii castra nefanda abij:
 Inter vota Deo & suspiria reddita Christo,
 Deposui placidè debile carnis onus.
 Illius in gremio vitam nunc viuo beatam,
 Et plena, absque modo, gaudia lætus ago.
 Nec iam aliud cupio, quam summæ fata diei,
 Qua dabit acceptos buccina fera sonos:
 Ossa ut ab exesis tandem reuocata sepulchris
 In loca cœlestis plena decoris eant.
 Huc etiam (quod agis) tu Mater munere Christi
 Aspires: mundi semina vanâ fuge.
 Hosce canes, quantum poteris, latrare relinque,
 Non benè, scis, mendax dicere lingua potest.
 Haud ita res ibit: mutato cardine rerum,
 Suscipiet caussam nam Deus ipse suam.

Ioannes Zaborski Prouisor
 Neerenfis f.

ALIVD.

GREGORIUM tegit hæc rupes post fata sepultum,
 Horwath, qui Stanfith dictus in orbe fuit.
 Horwath Marcus erat pater illius, alter Achilles,
 Illyricos inter gloria prima viros.

Armis

Armis nam rigidis Solimannica contudit arma,
 A Sigetho Turcos reppulit atque truces.
 Extincto genitore licet Germanidos vrbes
 Lustrarit, nec non iura sacrata soli.
 Argentina dedit sedes cui prima, sacrisque
 Erudiit studiis, moribus, arte, fide.
 Charus erat Iuueni longis conuictibus æui
 Sturmius & contra charior ille Seni.
 Charior at Pappo, quem religione secutus,
 Fallacem Sturmij credidit esse fidem.
 Hinc Geneuam veniens Bezanis vocibus aures,
 Nec non præbebat, Calue Danæ, tibi:
 Hinc, anni media labentis parte peracta
 Iuit in Euganeas territus ille Scholas.
 Dumque sacrosanctis sic doctus in artibus esset,
 Ut posset patriæ commodus esse suæ.
 Ad patrios remeans magna cum laude penates,
 Adduxit Musas ex Helicone Strasam.
 Gymnasium quibus extruxit, quas sumtibus amplis
 Extremum vitæ fouit ad vsque diem.
 Impleuitque viris summa pietate fideque,
 Quorum nunc etiam nomina magna vigent.
 Cum quibus Aonios, (an non mirabile?) ludos
 Intrabat veræ Nobilitatis apex.
 Et rude præclara pectus formabat in arte,
 Præcipuè pura religione Dei.
 Qui latuere prius sancti sub pelle Lutheri,
 Ipsius noti voce fuere, lupi.
 Neue quid addubites, est testis Lamius hostis,
 Lamius ingenio turgidus, ore procax.
 Cuius sæpe fidem concussit fulmine verbi,
 Fulmine quod Caluus sustinuisse nequit.
 Sunt testes libri, quorum si nomina demas,
 Humanæ scriptum mentis id esse neges.

13

Magna

Magna quidem sunt hæc, sed quæ non magna videntur,

Diuini videas si pia corda viri.

Forſitan audacter faciam : ſed nobile peſtus

Non magis in terris iuro fuiſſe pium.

Parcite quæſo viri non laudes detrahit vlli,

Sed de Gregorio Muſa locuta mea eſt.

Siue domi ſiue ille fuit peregrinus in oris

Delitias habuit verba ſacrata Dei.

Primus in æde fuit, poſtremus ab æde receſſit,

Perpetuò fundens feruida vota Patri.

Nec pudor vllus erat Cantoribus addere vocem,

Vocibus & iunctis concelebrare Deum.

Ergò prius celſi moles ruet aurea cœli,

Et cineres ſtammis terra peruſta dabit.

Quàm pia Gregorij moriatur gloria Stanſith,

Gloria virtutis tempus in omne viget.

In tali curſu virtutum (dicite ohe ohe)

Clauiſit ohe Vngaridum luxque decusque, diem.

Oſto luſtra fui nondum tranſegerat æui,

Cum nimis inuiſa morte peremptus obit.

Nomen in orbe, Deo mens reddita, viuit, in aſtris,

Oſſa ſub hoc tumulo non peritura cubant.

SEQVVTVR EPI GRAMMATA.

Gregorius poſtquam eſt ad ſidera morte vocatus,

Agria, proh cecidit fama, ſecunda, refert.

Prima fuit noſtræ murus ſed fictilis oræ,

Agria, at hæc fidei ſpiritualis erat.

Vtraque quid fiet ? ruît Agria, dicite vates,

Præſidium fidei præſidiumque ſoli.

A L I V D.

Terror

Terror eram Calui, Papæ oſor, amicus Ieſu,
Protexi cœtum voce manuque Dei.

Sumtibus erexi magnum ſouique Lycæum,

Quo coluit Chriſti turba profeſſa fidem.

Hoſtes morte mea fremitum plauſumque ſonabant

Sed cœtus lachrymis immađuere Dei.

A L I V D.

O Ccubuit Stanſith, Calui gaudete Sophiſtæ,

Ore ſuo qui vos terruit vnus erat.

Iam licet in ſiluiam vobis procedere arenam

Cornua iam vobis ſumere magna licet.

A L I V D.

Calue quid exultas ? neſcis conſurgere Chriſtum,

Humanum quoties deficit auxilium.

Spicula iam rapuit ſæuo iam fulminat enſe

Ni conuerteris te tuaque ora peter.

A L I V D.

V Idit vt Horwathum properata morte peremptum

Poprad qui Straſæ paruula rura rigat:

Conſtitit, & mittens fracta ſub arundine crines,

Concuſſit madidum ſaxa per atra caput.

Vix tandem aſpiciens oculis ſqualentibus aulam

Turbatis ruruſ leniter ibat aquis.

A L I V D.

Falleris Horwathum proruſ qui credis ademptum,

Sit licet extinctus viuit ab exequiis.

Nam quia defendit, coluit, nutriuit, amauit,

Aonidas Muſas Pieridumque choros,

Illius

Illius laudes nomenq; celebre manebit,
Dum Popradus nullas siccus habebit aquas.
Paulus Malus, tum Collega Gymnasij
Neerenf: nunc R. Scholæ Moscho:

A L I V D.

Ergò domus rursus querulas turbata Nerenfis
Exerces voces tristia fata dolens?
Nec satis est nuper fatali numine matrem
Amisam lachrymis condecorasse piis:
Quin etiam cœtus Rector, seruator, & auctor
Consequitur fociam, Dux gregis ille pius.
Si quis inest animo scribendi carminis ardor,
Laudibus incipiat concelebrare virum.
Dignum laude virum prohibent reticere Camœnæ,
Sed dores animi commemorare iubent.
Non referam generis seriem, nec origine clarâ,
Eximios, natum qui genuere, patres:
Sed magis ingenij quantis virtutibus auctus
Tristia, quæ celebrent, carmina Musa dabit.
Tempore quo rapitur studiis feruentibus ætas
Atque vni incumbens eligere illa solet.
Non grauis elegit iuuenis certamina Martis,
Non galea & clypeus, tela nec hasta placent:
Adiecit Musis mentem sacrisque Camœnis:
Duxerat has laudi mens generosa sibi.
Quapropter celebres tendit Germaniæ ad oras,
Et Clarij cœpit carpere montis opes.
Præcipue assiduus sudauit sacra legendo,
Percipiens verbi dogmata vera Dei.
Scilicet ille, geri nil recti posse, putabat,
Quàm nosset verbi dogmata quisque prius.
Iamque intra patrios fines vbi fœdere sacro
Egregiam gentem iunxerat ille sibi:

Immemor

Immemor haud quaquam virtutis pigra secutus
Otia, priuatus sub lare vixit iners:
Sed potius rapidos ab ouili arceret vt hostes,
Et falsos vates, maxima cura fuit.
Tempore namque illo paulatim ingressa sonabat,
Quæ sacram cœnam, pestis acerba, leuat.
Sumptibus idcirco posuit pia iura Scholarum,
Saluificos fontes omnis in orbe boni.
Nec non accersit diuersâ ex parte Magistros,
Doctrinâ claros, & pietate viros.
His se coniunxit tulit æqualemque laborem,
Erudiens iuuenes artibus vsque bonis.
Hoc sibi præcipuum vitæ decus esse putabat,
Hoc pluris fluxas quàm faciebat opes.
Tum verò exemplum post se memorabile linquens,
Assiduus scriptis tempora fida dedit:
Deliramenta æternis peruersa libellis
Vicit, quæ quidam scripserat antè Lupus.
Quid referam cœtus iuuenum quos ære fouebat
Perciperent verbum qui, pie Christe, tuum?
O ingens pietas & res dignissima laude,
Quam celebrare satis guttura nulla queunt.
Heu quàm dissimiles, quibus est commissa potestas,
Sæcula nunc cernunt illius acta sequi.
Hinc larè illius diffusa est vndique virtus,
Virtus quæ nullo est interitura die.
Dum roseus terram lustrabit lumine Phœbus,
Dum mare, dum tellus, dum leuis ignis erit.
Cum verò miseros nullo discrimine pulset
Mortales subito mors truculenta manu:
Clauserat vt quartâ Ianus sua lumina luce,
His abiens terris cœlica regna perit.
Hoc casu lachrymans cum Musis Phœbus iniquo,
Amisso sentit vulnera sæua duce.

K

Non

Non sibi sed Musis plures vixisset in annos
Quêis fixas sedes & loca ruta dabat.
Siccine vos agitis parca? spes maxima nostra,
Anchora nunc periit, gloria, & omne decus.
Sed quid vana moror? quem mors semel atra peremit
Non redit in vitam carcere liber homo.
Namque Deus fixit fines, hominique locauit
Metas, quas ultra viuere nemo potest.
Scilicet adduxit nobis hoc culpa parentis
Rumpentis summi fœdera iusta Dei.
Ergo etiam voluit patris sic alma voluntas.
Vt caderet noster Duxq; gregisq; caput.
In superas transfert sedes, quæ morte redemit
Pignora, ne iaceant turbine pressa diu:
Ante p̄ placidâ composti mente quiescunt,
Quam mittit pœnas ob malefacta malis.
Manibus hæc scripsi claris impulsus, alumnus
Qui quondam fueram vir Generose tuus.
Gloria perpetuum patriæ decus, inelyte fautor,
Salue post cineres, post pia fata vale.
Ex miserâ mundi sublatus ad æthera valle
Vteris aspectu colloquioque Dei.

Thomas Stauffius Rector Scho-
læ Megalomnicensis.

ALIVD.

O Curas hominum falsas? ô tristia fati
Iura? nec excelsis parcere docta viris.
Viuius in curis: quas dum componimus, ecce
Nos terris subito, mors rapit atra, die.
Non genus aut formam, non spectat stemma parentum,
In quæuis dura corpora lege furit.
Atq; velut pulchrum spargunt dum gramina florem,
Messoris forti falce resecta cadunt,

Sic dum

Sic dum floremus, dum corpus prospera cingunt,
Mors durâ subito corpora falce secat:
Illa etiam duro prostrauit vulnere fortem
GREGORIUM, clarum nobilitate virum.
HORVATHII celfo MARCI de stemmate natum,
Quem celebrat factis Pannonia terra suis.
Qui Turcos summis suppressit viribus hostes,
Accepit nunquam vulnera, sæpè dedit.
Sigethi celsis sæuam sub mœnibus hostem
Sæpè adigit forti vertere terga manu.
Victorem Turcus sic cernens obstupescit:
Quo pressit, tunc fert Barbarus ipse iugum.
Sæpè fugam celeri cernas comprehendere cursu
Hostes, nec visum sæpè timere ducem.
Sic dum sincero flagrat virtutis amore,
Virtus quod suadet sedulus atque facit.
Virtutem summo compensat munere Cæsar:
Inter Magnates hunc iubet esse viros.
Gaudia cum læto vultu capit Vngarus omnis,
Et clarum factis tollit ad astra virum.
Hæc pater. Haud celfo natus minor ipse parente
GREGORIUS, factis magnus & ille suis.
Artibus hic format mentem iuuenilibus annis:
Ingenium vera cognitione Dei.
Hinc maior factus perlustrat Teutonis oras,
Argentina tuæ fulgida recta Scholæ.
Italiæ doctas & quas fert Gallia Musas
Vidit: sic firmas mente parauit opes.
Impia diuinum temnentia dogmata verbum
Fugit, tum tricas, Calue sophista, ruas.
Ac velut externos ferro compresserat hostes
Atq; oneri iussit subdere colla, pater:
Natus diuini sic pressit nominis hostes
Verbo, quod nunquam supprimer vlla dies.

K 2

Paupere

Pauperiem donis idem releuauit opimis,
 Erexit lapsas munere, templa, scholas.
 Succurrit studiis & quos fors atra premebat,
 Sæpius hos largâ iuuuit & ipse manu.
 Ipse etiam iuuenes (rarum decus) ipse, docebat:
 Moribus excultos reddidit, atq; fide.
 Tantus cum fuerit, tali pietate, decore,
 Mors vno nobis hunc rapit atra die.
 Hunc rapit, & longo vincit mors atra sopore,
 Virtutis viuum quem volet esse decus.
 O mors, ô fatum, fati fors aspera, luctu
 Quanto nos imples? quam pia corda feris?
 Patronum miseris aufers, Patremq; relictis:
 Aufers insignem nobilitate, fide.
 Ossa licet condas: expers pia fama sepulchri est,
 Hæc nam sub nulla mole sepulta iacet.
 Ipse licet furiat Sathanas, Sathanæq; caterua,
 Et Calui miles scommara dira vomat.
 Non tamen hanc poterit, non, non, submergere famam,
 Corde piæ mentis quæ benè sculpta manet.
 Viuis Horwathi, viuis, nec funera nomen
 Obfuscant: famam tempora nulla regent.
 Existi terris, terræ non tetrica cernis
 Facta, nec es summis obrutus ipse malis.
 Ast nos sentimus diuinas vndiq; pœnas
 Nos hostis plectit, nos mala multa premunt.
 Exemptus cunctis, tu tractas cœlica, curis,
 In gremio recubas nunc simul atq; Dei.
 Et cum descendet iudex super omnia Christus:
 Ipse tuum pulchro cinget honore caput.
 Ceu Phœbus claro splendet lumine corpus
 Inrabis summi, cœlica regna, Patris.
 Cumq; tuis Christo cœlestia carmina dices,
 Cœlica tunc cernes gaudia lætus: Amen.

Dauid Guttgeßell iunior Bart-
 phenis.

ALIVD.

PHOEBus vt indigna conspexit morte peremptum
 Gregorium, natum sanguine Marce tuo:
 Indoluit capitisque decus, mirabile dictu,
 Concussit tristis terque quaterq; comam:
 Lunatum quoq; quem de humeris suspenderat, Arcum
 Cum Pharetrâ iecit. telaq; picta simul.
 Lumine demisso telluri immobilis hæsit
 Tristior, & tales misit ab ore sonos:
 O ego qui longo multis ambagibus errans
 Tempore quæsieram, tecta locosq; novos:
 Tandem constiteram felix, sedesq; locarum
 Non procul à fluuiis Carpate celse tuis:
 Hæ mihi Delus erant: hæc Delphica templa vocabam:
 Hæc mihi plus Cyntho culta fuere loca.
 Sed dum Proposito firmo teneoque coloque,
 Hæc loca perpetuum fata morantur iter.
 Horwathus cecidit melioris lumine vitæ.
 Horwathus nostri fama decusque chori.
 Quem penes & pietas & cum pietate voluntas
 Aequi, cumque æquo cura laborque fuit.
 Armigeræ plenum cœlesti numine pectus
 Gestauit Diuæ: viuere dignus erat.
 Viuere dignus erat, certè moriendo reliquit
 Cordoliumque mihi cordoliumque choro.
 Dixerat & tenebris sese commiscuit atris
 Thespiadumque domos Castalidumque petens.

ALIVD.

HORwathidis, tumulus quam paruus continet artus:
 Nominis at famam non capit ipse polus.

K 3

ALL

ALIVD.

O Horwath esles tantus si corpore, quantus
Es fama, tota non caperis humo.

Per Valentinum Mezleniaden Gwa-
rinum scripta, discipulum & alumnum
disciplinæ eiusdem, debitæ cum obser-
uantia, tum recordationis ergo

ALIVD.

HEROS digne annis multis, cur æthera scandis,
Pro Strafa cœli regna beata petens ?

Nempe hic quæ libris tacito sermone legebas,
Hæc oculis eadem singula plana vides ?

Quæq; ignota prius fuerant, quæ visa remota,
Nota patent : summo perfruerisq; bono.

O multum mihi culte Pater, mihi chare valero

GREGORI in æternum : sitque perennis honos.

Nicolaus Horwath Mladossewith.

Marci filij GR. Pædagogus.

ALIVD.

HAEC quoq; præsentem paucis testantia luctum
Quisquis ades placidâ Carmina fronte lege.

Hic quoq; quod capias vitæ communis in vsus,
Et te quæ doceant, chare viator, erunt.

Hinc quoq; præsentem discas contemnere luxum,
Ut possis purâ viuere mente Deo.

Gregorius iacet hac Horwath sub mole sepultus,
Stanstith qui patrio nomine dictus erat.

Forrè rogas proavis, quæiis situe Parentibus ortus ?
Heroum Celebri stemmate natus erat,

Qui fuerit quamuis sat nomine clarus auorum,
Ingenio voluit clarior esse suo :

Nam

Nam mox à teneris (laus quanta) fideliter annis,

Imbiberat summi dogmata pura Dei.

Hinc adeò linguis, doctâ præstabat & arte,

Ferret vt haud similem Pannonis ora virum :

Iustitiâ præstans, nulli pietate secundus,

Et fuerat puræ Relligionis amans.

Adde, quod in sæuos diuini numinis hostes,

Plurima pro Christi nomine bella tulit.

Ante alios verò, res hoc velut approbat ipsum,

Lis illi tecum, Calue superbe, fuit.

Te monitis, linguâ, scriptis, precibusque petebat,

Donec in illius Spiritus Ore fuit.

Quid referam quantis, quamque amplis sumptibus olim,

Erexit nostræ limina docta Scholæ ?

Ingenuâ claros præfecit in arte Magistros,

Qui possent animos excoluisse rudes.

Magnificis multos & sumptibus ipse fouebat,

Reddidit & Doctis præmia iusta viris.

Singula quid referam ? nil non laudabile fecit,

Extremum vitæ tempus adusque suæ.

Qui nunc post cineres, & tot certamina vitæ,

Molliter in Christi viuuit ouatque sinu.

Non secus ergo tuæ traducito tempora vitæ,

Qui cupis æthereæ regna tenere plagæ.

Martinus Bartholomæi Liptouienfis

Scholæ ibidem Alumnum.

ALIVD.

MEccenas toti famâ notissime mundo,

Ecquid alumnorum non mage fautor eris ?

Surge **DEVS** præsens miserorum fautor, asylum,

Cum doctis labi ne patiâre Scholam.

Franciscus Herceek Scholæ ditionis

suæ Magnificentia in Suabolcz R.

AL I-

ALIVD.

Lilia vt in campis ornantur floribus aureis,
 Ros super illa poli donec ab axe pluit.
 Falcibus at subito tellure resecta quiescunt,
 Floribus & pascunt corpora bruta, suis.
 His quoque nos similes, quibus est iuuenior ætas,
 Viuimus ad tempus, numine dante Dei,
 Incertas velut ergo vides, super æquora cymbas,
 Sic vita hæc, tetro mortis odore ruens.
 Aspice, ab infesto rapidus Mars imminet Istro,
 Assiduos luctus, fertque refertq; piis.
 En quoque, qui nuper generosi sanguinis Heros
 Vixit, ab infesta morte vocatus abit.
 Iam decet, ô Iuuenes, lachrymis opplere sepulchrum,
 Versiculis tumulos & decorare pios.
 Hic iuuat sacras pietate & sumptibus Artes,
 Ornatum templis addidit atque pium.
 Aonios fouit, iuuenes, vestiuit egenos,
 Laudibus & statuit magna trophæa Dei.
 Sed quia nemo potest mortis fera tela cauere,
 Heu celeri nobis funere raptus obit.
 Oppressum corpus tumulo hoc mortale sepultum
 Spiritus Astrorum regna beata colit.
 At te, summe Deus, nos supplice voce rogamus,
 Nos patrocínio, & protege nostra, tuo.
 Atq; Scholam, templumque istud tu linquere noli,
 Plaudere ne quondam, Cinglica turba queat
 Semper sis præstò, Deus optime Maxime nobis,
 Nosque tuo flatu sanctificare velis.
 Dumque hinc postrema cedemus mortis in hora,
 Tellure hac miseros transfer ad astra, **DEVS.**

Ioachimus Mokoschinus
 Horwathianus Alumnus.

ALI-

ALIVD.

Quisquis es Hungaricis vates venerandus in oris,
 Plurima disparibus carmina iunge modis.
 Mortuus est etenim Meccenas is studiorum.
 Qui viuít Sanctæ religionis opes.
 Qui multos Iuuenes Strafa nutrire solebat,
 Auxiliis miseros atque iuuare suis.
 Qui nulli fuerat Sancta pietate secundus,
 Cui sacrosancta nil pietate prius.
 Quo fugis alme pater cur hic nos deseris ægros?
 En gerimus luctu pectora plena nouo.
 At saluatoris quoniam fuit ista voluntas
 In Christi placido viue valeque sinu.

Franciscus Segèt puer Nobi-
 lis secundæ classis auditor.

ALIVD.

PL Angite pierides: Musarum Rector Apollo,
 Lugenti tristes pectore funde sonos.
 Nam cecidit **STANSITH**, prælustri stemmate natus,
 Illyricos inter splendida Stella viros.
 Qui doctus doctos magno dignatus honore,
 Promouit Sanctum religionis opus.
 Cinglicos odit sincero pectore cætus,
 Qui te constrictum, maxime Christe, volunt.
 Aere idem largo casus releuabat egentum,
 Auxilium lassis sæpius ipse tulit.
 Ergò dole cætus: oculos & pectora planctu,
 Exple: quod pariter principe, patre, cares.
 Sed tam haud nimium: par est qui nomina Christi,
 Gestamus, luctus nos adhibere modum.
 Ipse etenim terris postquam decessit iniquis,
 Inter cœlicolas gaudia mille capit.

L

Ioannes Vsz. de vîzfalua.

EPIGRAMMA.

Gregorius Stanfith terrâ requiescit in istâ
Qui verè tanto nomine dignus erat.

Nam vigil. excubias egit, ne turba luporum

Afflictas Chrifti dilaniaret oues.

Et procul offensas templis ludoq; remouit,


Quæ turbant veræ religionis opus.

Hunc igitur fatis Ecclesia luget ademptum,

Hunc gemit Aoni cœtus vbique chori.

Mart. Barthol. Lipt.

PRECATIO IN GYMNASIO NEE- RENSI DIEBUS DOMINICIS ET festis post Concionem Latinam re- citari solita.

ONFITEMVR TIBI DEVS
Pater, Domine cœli & terræ, quod
mysterium verbi tui, Euangelium
salutis, de filio tuo consubstantiali,
nobis non tantum reuelasti, verùm
etiam in veritate eius quotidie nos crescere & in-
formari benignè concedis: Tibi pro infinita hac
tua misericordia humilimas gratias agentes sup-
plicamus, te inuocamus, qui potens es confirma-
re corda nostra: Conserua nos; fac vt constantes
in agnita veritate & confelsione simus salutari,
ne deserentes sapientiam cœlestem in Euangelio
patefe-

patefactam, humanæ rationis iudicium, & intel-
ligentiam carnis, quam tu DEVS infatuasti, & in
arcanis tuis mysteriis scrutandis, perdidisti, secte-
mur: Sed vnicè verbo tuo sine Sophistica adhæ-
rentes, ab omnibus machinis diaboli & hæreti-
corum tuti, Sanctum nomen tuum celebremus.

Tibi quoque Domine Dominorum suppli-
camus, cum pro omnibus magistratibus, tum in-
primis pro Magnifico & Generoso Domino, D.
Patrono nostro liberalissimo, cum (inclyta Do-
mina coniuge eius) Generosis liberis, atq; adeò
vniuersa familia: Fac clementissime Deus, vt
quam diutissimè superstes sit nobis saluus & inco-
lumis: Confirma eum in agnita veritate: benedic
gubernationi eius omnibusq; conatibus: & fac
vt tibi seruiat in timore & exultatione.

O Deus Pater & fons omnis misericordiæ,
benedic tu agro eius, & domui, vt cuius sumptu nos
& liberalitate enutrimur, in vera religione insti-
tuimur, & bonis honestisq; artibus imbuimur, is
misericordiam tuam & benedictionem sentiat:
auge tu oleum eius, auge farinam, ne nostra in-
gratitudine deterritus à consueta liberalitate re-
mittat. Fac Deus retributor, vt secundum multi-
tudinem miserationum tuarum præmia largissi-
ma à te recipiat. Miserere illius, & libera illum in
die malo: conserua, viuifica, & beatum fac eum in
terra: Non trade eum in manus inimicorum, sed
fer illi

fer illi opem', & in die tribulationis eundem exaudi, saluum & in hac, & in futura vita faciens.

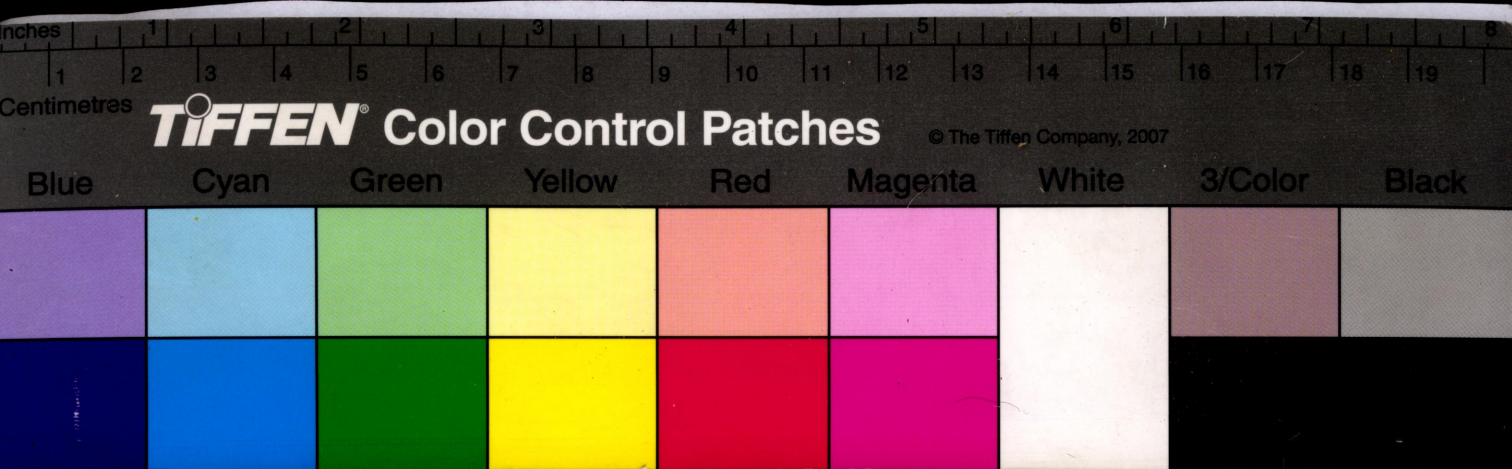
Deniq; te Pater cœlestis rogamus, obsecramus: conserua cœtū hunc nostrum Scholasticum: auerte à nobis dogmata praua: semoue turpia exempla: cuncta tolle scandala: ne iuniores multitudinē peccantium cernentes, vestigia eorum imitentur, neq; excusso iugo obedientiæ & subiectionis, carnis indulgeant affectibus, & superiorum vel licentia vel austeritate abusi deteriores reddantur: & sic repugnantes piis honestisq; monitionibus abeant in vias peccatorum: Conserua nos omnes, ô Deus, tam docentes quam discentes, & da, vt diuini Spiritus tui gratia illuminati, tibi grata, nobis salutaria, omnibus diebus vitæ nostræ discamus, doceamus, dicamus, & faciamus, per IESVM

CHRISTVM filium tuum, DOMINVM & saluatorem nostrum

AMEN.

F I N I S.





fer illi opem', & in die tribulationis eundem exaudi, saluum & in hac, & in futura vita faciens.

Deniq; te Pater coelestis rogamus, obsecramus: conserua coetū hunc nostrum Scholasticum: auerte à nobis dogmata praua: semoue turpia exempla: cuncta tolle scandala: ne iuniores multitudinē peccantium cernentes, vestigia eorum imitentur, ne uē excusso iugo obedientiae & subiectionis, carnis indulgeant affectibus, & superiorum vel licentia vel austeritate abusi deteriores reddantur: & sic repugnantes piis honestisq; monitionibus abeant in vias peccatorum: Conserua nos omnes, ô Deus, tam docentes quam discentes, & da, vt diuini Spiritus tui gratia illuminati, tibi grata, nobis salutaria, omnibus diebus vitae nostrae discamus, doceamus, dicamus, & faciamus, per IESVM

CHRISTVM filium tuum, DOMINVM & saluatorem nostrum

A M E N.

F I N I S.



